

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

44e jaargang 1997 afl. 1

... Mars!
foto: Ad Dams, Waalre

GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse b.v.

Van Dissellaan 4a, 5531 BR Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

HET MUZIEKINSTRUMENTMAKERSMUSEUM

maakt op ambachtelijke wijze
GILDETROMMEN
in eigen atelier

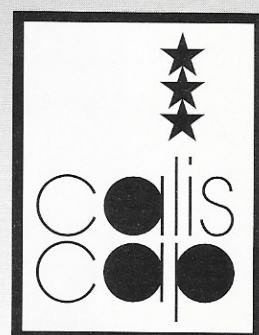
- drijven en ciselieren van patroonheilige
- alle gildetromonderdelen en -benodigdheden
- reparaties

tel.: (013) 542 03 31
Veldhovenring 20-22,
5041 BC Tilburg

**GEACHTE GILDEBROEDERS
EN GILDEZUSTERS**

*Voor het leveren van, of
deskundig advies over uw*

GILDEHOEDEN OF GILDEVEREN:

Calis-Modes
Molenacker 14
5087 AS Diessen
Tel. (013) 504 17 73

Nol Coopmans Edelsmid

**ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER**

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86

PAULISSEN

GROND- WATER- EN WEGENBOUW

- Voor alle grondwerkzaamheden
- Verhuur moderne graafmachines
- Bronbemaling
- Sloopwerken en puinrecycling
- Zand- en grinthandel
- Tankservice (ook credit-card), car-wash

Nieuwkerksedijk 23, 5050 AB Goirle, (013) 534 84 84

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66

Blinkt uit in vakmanschap

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting de Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 44 (1997), afl. 1

Hoofredactie

A.H.P.J. Dams Loon 7 5581 VH Waalre tel. 040-2213365	J.A.M. Govers (redactieadres) Beverlaan 11 5581 EE Waalre tel. 040-2213842
---	---

Redacteuren

Eur. Gem. Hist. Schutt. M.E.M. v.d. Voort Valklaan 6 5613 EC Eindhoven tel. 040-2438521	Maasland K. v.d. Bruggen Vlasmeersstraat 53 5261 TB Vught tel. 073-6564860
--	---

Noordbr. Federatie R. Haase Wapendragerstraat 40 5641 GT Eindhoven tel. 040-2811527	Kempenland J. v.d. Heijden Dordognelaan 53 5627 HB Eindhoven tel. 040-2423984
--	--

Kwartier van Oirschot H.C.P. van Hout De Gaanderij 31 5688 TR Oirschot tel. 0499-571258	Land van Cuijk H. Christiaans Koperwiekstraat 8 5451 XN Mill tel. 0485-453439
--	--

Peelland M.H.G. van Horik Postel 45 5711 ET Someren tel. 0493-496998	Baronie en Markiezaat A.G. Boot Korte Brugstraat 28 4871 XS Etten-Leur tel. 076-5013270
---	--

Administratie L.G.J. Huijbers Dr. de la Courtstraat 71 5421 JG Gemert tel. 0492-361855	Betalingen Rabobank Gemert rek.no.: 13.45.08.874 Stichting De Gildetrom Girorekening van deze bank: 839132
---	--

Voorwaarden

Abonnementsprijs 1997: collectief abonnement f 13,25; Particulier abonnement f 18,25
Aanmaningskosten f 5,-
Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Het wordt geacht te worden voortgezet, tenzij opzegging voor 1 november geschiedt. Abonnementen kunnen elk moment ingaan.
De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Sluitingsdatum inzenden kopij afl. 2

28 april 1997 (verschijnt 20 juni 1997)

Medewerkers aan dit nummer

F. v.d. Berg, J. Biemans, A. Boon, A. van Breugel, J. van den Broek, Chr. Cuypers, H.v.d.Eikhof, J.G.M. Goudsmits, F.Grinwis, J. Guns, Th. van Hattum, P.J. v.d. Heijden, H.v.d.Heuvel, F. van Hirtum, A.Jacobs, F. Jansen (foto's), G. Kees, G. Krekel, J. Kuypers, F.Mecuws, G.v.Pelt, J.C. Schalkenraad, T. den Teuling, A. v.d. Ven, J. v.d. Vorst, H. van Vreede, F. Vriens, L. Welten, A. van Zutphen.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting De Gildetrom.

Vormgeving: P. Kemper
Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

TER INLEIDING

Gilden zijn voor de buitenwereld hét voorbeeld van tradities, onverzettelijke tradities. Voor sommigen zelfs van onbegrijpelijke tradities. Mysterieuze optochten en handelingen van mannen in rare kostuums. Woeste, doorleefde koppen onder een hoed met veren. Vooral veel oude koppen. Als Van Mierlo ooit zo oud wordt als hij nu al lijkt, zou hij er best eens bij kunnen horen ...

Dat beeld is ooit opgeroepen door fotografen die 'het oude gelaat van Brabant' wel eens mooi op de plaat zouden gaan zetten. Mystiek, romantisch en écht niet meer van deze tijd. Dat beeld sloeg aan, brandde in op het beeldscherm en leek niet meer weg te vagen. Hedendaagse fotografen hebben er nog steeds last van. Een foto van een gildebroeder lijkt pas een goede foto, als die gildebroeder minimaal 75 jaar oud is en minstens evenveel hectoliters bier genuttigd heeft.

Het kost waarschijnlijk jaren, voordat de buitenwereld de gildebroeder en de gilden weer objectief kan bekijken. Gewone mensen van alle leeftijden die voor elkaar, het geheel en zichzelf die dingen doen, die ze menen te moeten doen. Op hun eigen, in de loop der jaren gegroeide manier. Bij bijzondere gelegenheden, maar ook in het leven van alle dag. Een lange inleiding was dat op de aankondiging, dat er op 19 april een congres is over het gildewezen en op de melding, dat de redactie bij voorkeur foto's van jongere gildebroeders opneemt.

Een van de inleiders bij dat congres is Kempenaar Eugene van Autenboer, die in deze aflevering een voorproefje geeft.

Kringvoorzitter zijn is een vak apart. De meeste gildebroeders vervullen hun functie alleen binnen het eigen gilde. Raadsheren en vooral kringvoorzitters moeten wel verder kijken dan hun eigen gilde. Wat betekent dat voor de persoon en hoe wil een nieuwe voorzitter zijn taak invullen? In Peelland heeft Mies Sijbers de voorzittershamer ter hand genomen; in deze aflevering dus een interview.

Ondertussen gaan alle 'gewone' gildezaken normaal door en dus ook onze vaste rubrieken. Dat is immers een goede traditie ...

Bij de foto op het omslag

Marcel Smits van het gilde Sint Catharina en Sint Barbara uit Leende, tijdens het Jeugdtoernooi Trommen, Vendelen en Bazuinblazen in Tongelre op 11 mei 1996.

Redactioneel

Onze administrateur verzucht op gezette tijden, dat er weer abonnees afgevallen zijn. Hij kan dat zo mooi in cijfers uitdrukken, dat de redactie daar wel eens koude rillingen van krijgt. Natuurlijk is het belangrijk, dat het abonnementenbestand op peil blijft. Dat is nodig om het tijdschrift financieel gezond te houden. Een constant aantal lezers geeft ook aan, dat het tijdschrift beantwoordt aan de wens van die lezers. De schommelingen zijn overigens niet zo opzienbarend, dat wij daar direct heel ongerust over moeten zijn. Gelukkig, want het overgrote deel van De Gildetrom wordt gemaakt door de gilden zelf.

De administrateur heeft overigens wel een punt geraakt, waar niet alleen de redactie op moet letten. Inderdaad vallen er abonnees af, gildebroeders die jarenlang hun beste beentje vóór gezet hebben. In hun gilde, en in het tijdschrift. En dan komen we die 'n keer tegen in de rubriek In Memoriam. Het is van het grootste belang, dat de gilden zich richten op aanwas, vooral jonge aanwas. Voor jonge gildebroeders en -zusters liggen er voldoende taken. Dat blijkt wel in die gilden, waar deze aanwas wél aanwezig is.

De redactie van De Gildetrom kan en wil haar steentje bijdragen aan de aandacht voor die verjonging en aanvulling. Daarom zijn berichten over aanwas en prestaties van jongeren meer dan welkom. Het houdt de aandacht van de andere gilden hierop gericht. En de administrateur ziet ook graag aanwas ...

Nieuwe Peelland-voorzitter M. G. Sijbers:

GOOI DE HANDREM OP HET PRIJZENZILVER

Laten we ons hoofd erbij houden. Het organiseren van gildedagen kost, naast de inzet van vele vrijwilligers, handenvol geld. Een vermogen. Dat komt vooral door de stijging van de zilverprijs. Het wedstrijdzilver wordt alsmaar duurder. En we juttten elkaar op door steeds met grotere schilden te komen. We moeten zo wijs zijn hierop de handrem te zetten.

door Kees van der Bruggen en Rien van Horik

Dat meent Mies G. Sijbers (64) uit Lierop. Hij is sinds 5 oktober vorig jaar de nieuwe voorzitter van kring Peelland. Eén van de zes kringen aangesloten bij de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS). Peelland omvat eenentwintig gilden.

Sijbers is de opvolger van de in 1996 zo vroeg gestorven godvruchtige Ferd. van Thiel.

'Tussenpauze'

De nieuwe voorzitter weet dat hij zijn functie binnen de kring voor slechts enkele jaren zal uitoefenen. Het ligt in de bedoeling dat Sijbers in 1999 het roer overgeeft aan de nu 57-jarige Loek Swinkels van het Sint Servatiusgilde uit Lieshout. Swinkels is thans nog één van de directeuren van de bekende Brabantse bierbrouwer uit die plaats. Toch ziet Sijbers zich niet als 'tussenpauze' die een aantal jaren op de winkel moet passen. Sijbers: „We hebben, gelet op de omstandigheden, hiervoor bewust gekozen. Op 3 april 1996 is Ferd. van Thiel na een langdurig ziekbed overleden. Van Thiel was al geruime tijd op zoek naar een opvolger of een vice-voorzitter. Dat is hem helaas niet op tijd gelukt. Zijn beoogde kandidaat, de heer Swinkels was de eerste drie jaar niet beschikbaar. In de tweede helft van het afgelopen jaar ben ik in beeld gekomen. Waarom? Ik denk vanwege mijn bestuurlijke ervaring. In 1990 ben ik door een aantal gilden kandidaat gesteld voor het kringbestuur. In Gemert ben ik op de algemene vergadering tot bestuurslid gekozen. Daarna ben ik vice-voorzitter van kring Peelland geworden. Zoals gezegd, door mijn ervaring binnen de kring en de federatie, neem ik de functie van voorzitter over tot Loek Swinkels beschikbaar is”.

Inmiddels is Swinkels op de afgelopen najaarsvergadering uitgebreid aan het bestuur voorgesteld. Hij loopt als het ware warm achter de schermen. Sinds februari van dit jaar is hij ook in het kringbestuur opgenomen. Sijbers benadrukt dat de gehele benoemingsproce-

dure ook aan voorzitter Tom van der Weijden van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden is voorgelegd. „Maar ik tussenpauze? Neen, dat niet”.

Nieuw leven voor SAT-Commissie

Zo heeft Sijbers hoog op zijn prioriteitenlijstje staan, de Studie-, Archief- en Tentoonstellingscommissie (SAT-Commissie) van kring Peelland nieuw leven in te blazen. „Ik wil graag onze SAT-Commissie opnieuw opstarten. In Frits Aarts hadden we een actieve secretaris. Door persoonlijke omstandigheden heeft hij deze taak helaas per 1 januari neergelegd. Hij was echt de man die de kar trok.

„ONZE SAT-COMMISSIE HEEFT EEN GOEDE MOTOR NODIG”

Zo'n motor moet je hebben, wil zo'n commissie goed functioneren. We zijn op zoek naar een groepje actieve gildebroeders die samen met de overige leden van de commissie het kringarchief gaan beheren en uitbouwen. Nu heb ik bij voorbeeld het complete kringarchief in huis en dat hoort niet bij de voorzitter thuis. Dus dit actiepoint krijgt dit jaar voorrang”.

Oor te luister leggen

Voorts is Sijbers van plan samen met het Kringbestuur het oor te luister te leggen over de opvattingen binnen de Peellandgilden aangaande rol en functie van de vrouw binnen het gildewezen. „Ik kreeg laatst een telefoontje van federatiesecretaris Rein Haase hoe ver wij met de discussie stonden. Nu, we hebben er tot nu toe niet veel aandacht aan besteed. Ik begrijp dat andere kringen daarmee actiever omgaan. Zelf kan ik er geen zinnig woord over zeggen. Laten we daarom maar eerst ons oor hier en daar te luisteren leggen, om te horen wat ze willen.

„LIEVER ZIE IK EEN WERKGROEP: DE VROUW ACHTER DE GILDEBROEDER”

Ons gilde, Sint Antonius Abt uit Lierop, wil alles bij het oude laten. Wij zijn één van de weinige familiegidlen, met een traditie die honderden jaren terug gaat. Dan verander je de zaak niet een, twee, drie. Ofschoon we in onze 'mannengemeenschap' wél een vrouw als standaardruiter hebben.

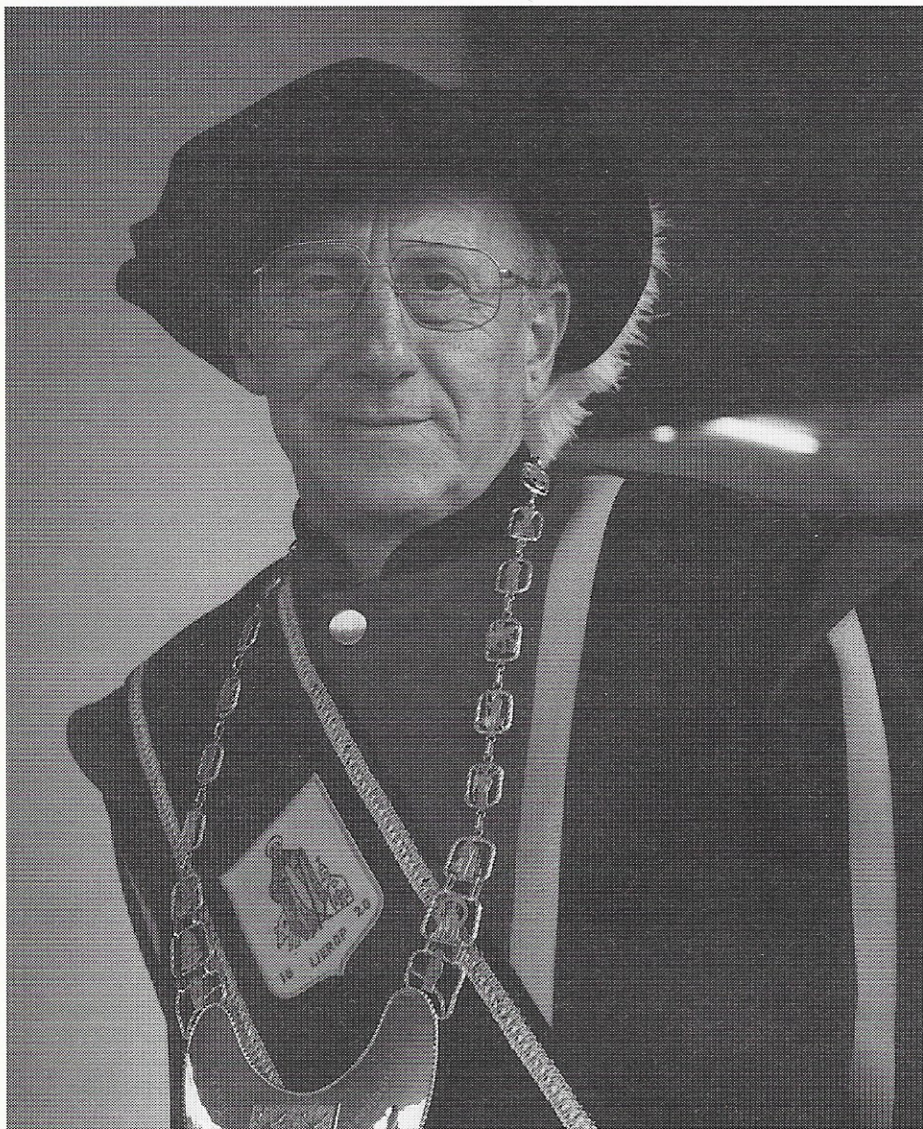
Die weet dat er geen prijzen zijn te behalen op wedstrijden. Verruiming van reglementen voor wedstrijden vanwege de vrouw ziet ons familiegilde niet zitten. Maar ik denk dat we er binnen de kring een werkgroep voor instellen”. Liever zag de nieuwe voorzitter van Peelland een werkgroep met als naam 'de vrouw achter de gildebroeder’.

„Dat is veel belangrijker. Natuurlijk functioneert een gilde niet als de echtgenote van de gildebroeder niet meewerkt. Ik kijk nog even naar 'mijn' gilde. Als ik zie wat de vrouwen zoal niet doen! Dat varieert van het ontwerpen van nieuwe uniformen en de uitvoering en de begeleiding daarvan. Maar ze wijzen er ook op als een gildebroeder toe is aan nieuwe sokken. Ze zorgen dat de koffie in het gildehuis steeds klaar staat en dat iedereen zijn natje en droogje krijgt. Ze maken bij ons de vendels en ook het koningschieten dat om de twee jaar wordt gehouden, wordt geheel door onze gildevrouwen verzorgd. Dat is toch niet weg te cijferen”, aldus Sijbers.

Hij wil niet vooruit lopen op de discussie binnen de kring, maar zegt er vooralsnog een hard hoofd in te hebben dat een meerderheid akkoord zal gaan met een voorstel de gildenvrouw dezelfde status te geven als de gildebroeder.

Prijzenwedloop

Een derde actiepoint van Sijbers geldt niet direct zijn eigen kring, maar meer voor de NBFS. „Ofschoon ik weet dat Peelland er op den duur ook profijt van heeft”. Hij doelt op de enorme kosten om een gildefeest te organiseren. Met name de prijzenjacht is een doem in zijn oog. „Niet in de zin van: er mag geen concurrentie zijn. Dat is juist gezond. Uiteindelijk ga je voor de hoogste eer. Neen, ik bedoel de zilveren prijzenschilden, die, zo lijkt het, alsmaar groter moeten worden. Voor kleine gilden is het daardoor haast ondoenlijk om een gildedag te organiseren. Ik zou willen pleiten voor een andere opzet van een gildefeest in die zin. Een zilveren herinneringschild bestelt het ene gilde voor bij voorbeeld tachtig gulden. Het gilde dat een jaar later een bijeenkomst organiseert, bestelt een groter schild voor honderd gulden en weer een jaar later wil een derde organisator de andere twee overtreffen en bestelt een schild ter waarde van honderdveertig gtden. Ik heb het gevoel dat we een beetje tegen elkaar aan het opbieden zijn. Elkaar aan het opjuttten. Daar moeten we van af. Ik vraag me weleens hardop af, als we zo doorgaan,

Mies Sijbers: „Als er problemen zijn binnen de gilden zal ik die mee helpen oplossen. Verder blijf ik dicht bij mijn gilde staan. Ik schaam me er niet voor om oud-ijzer voor de gildekas op te halen”.

welke kleine plaats in het jaar 2005 nog een gildedag durft te organiseren?”.

“WIE DURFT ER IN 2005 NOG EEN GILDEFEEST TE ORGANISEREN?”

Om zijn bezorgheid kracht bij te zetten, geeft voorzitter Sijbers een voorbeeld: „Twintig jaar geleden had elk dorp of kleine plaats nog een florerende middenstand. Deze neringdoenden zijn nu al grotendeels verdwenen en dat saneringsproces gaat verder. Wie is er de dupe van? Het plaatselijke verenigingsleven, inclusief de gilden. De middenstand zorgde voor inkomsten, zoals het schenken van prijzenilver of het plaatsen van een advertentie in het programmaboekje. Soms zelfs met prijzen in natura, zoals een boodschappenmand of een waardebon voor een goed stuk vlees bij de slager. De slager is weg, de kruidenier om de hoek is weg. Wat is er voor teruggekomen? Niet veel. Deze bronnen van inkomsten zijn opgedroogd, terwijl wij vinden dat het prijzenilver steeds groter en luxer moet zijn. Daarbij komt dat de

zilverprijs op de wereldmarkt de afgelopen jaren stevig is aangetrokken. Voor een klein, haast nietig schildje, ben je al een vermogen kwijt. Laten we daarom de handrem op het prijzenilver gooien”, aldus Sijbers.

Hij ziet hier mogelijk een taak weggelegd voor de NBFS. „Er zouden bijvoorbeeld afspraken gemaakt kunnen worden over de maximale grootte van herinneringschilden, voor eerste prijzen, voor tweede prijzen, enzovoorts. Ik vrees anders dat in de toekomst alleen gildefeesten gehouden worden in kapitale gemeenten, of met grote landelijke sponsors en dan verdwijnt toch op den duur een uniek stuk cultuur op het platteland”.

Kennismakingen

Mies Sijbers heeft inmiddels de eerste kennismakingen achter de rug. Zowel in eigen kring als binnen de federatie. Natuurlijk was hij voor de meesten geen onbekende. „De afgelopen maanden ben ik al overal geweest waar ik zijn moest. Als ik een uitnodiging krijg, probeer ik er zoveel mogelijk naar toe te gaan.

Signalement:

Naam:	M.G. Sijbers
Roepnaam:	Mies
Leeftijd:	64 (19-07-1932)
Adres:	Schuttersstraat 15
Woonplaats:	5715 BH Lierop
Gilde:	Sint Antonius Abt
Plaats:	Lierop
Gildekring:	Peelland
Gildebroeder sinds:	1959
Functies:	Bestuurslid, secretaris, hoofdman (sinds 1978 - 1996)
Beroep:	Chauffeur, medewerker Beiaard- en Klokkenmuseum Asten
Burgerlijke staat:	Gehuwd (met Tonny)
Kinderen:	Vier: Petra (36), Els (35), Frans (33), Leon (24)
Hobby's:	Tuin, gilde

Onlangs nog in Aarle Rixtel. Gelukkig zijn er per gilde binnen onze kring geen vervelende zaken aan de hand, waarvoor ik als kringvoorzitter moet inspringen”. De samenwerking binnen de federatie noemt hij „gemoedelijk, doch zakelijk. We gaan te werk volgens een strak schema”. Vreemd vindt hij het, dat het dagelijks bestuur van de federatie op de middag vergadert. „Met een full-time baan kun je eigenlijk geen voorzitter worden. Overigens geldt dat niet alleen voor de federatie. Ik heb dat ook op onze jongste najaarsvergadering begrepen. Wij hadden aanvankelijk geprobeerd een profielschets op te zetten. Dan komt er een signalement van een supermens naar voren. Een jonge gildebroeder kan dan nooit kringvoorzitter worden, want je moet in principe zeven dagen per week op elk uur beschikbaar zijn. Mensen met een normale baan kunnen dat niet”.

“MET EEN FULL-TIME BAAN KUN JE NOOIT KRINGVOORZITTER ZIJN”

Geen supermens

In zijn nieuwe functie ziet Sijbers zich dan ook niet als de geschetste 'supermens'. Hij wil ervoor zorgen dat de komende jaren binnen kring Peelland alles op rolletjes verloopt en taken wil hij zoveel mogelijk delegeren. „Als er problemen binnen de gilden zijn, zal ik die mee helpen oplossen. Verder blijf ik het liefst zo dicht mogelijk bij mijn eigen gilde staan en schaam me er niet voor met de kar mee te gaan om oud ijzer op te halen voor de gildekas”. In verband met het aanvaarden van zijn functie als kringvoorzitter van Peelland is Sijbers afgetreden als hoofdman van het gilde Sint Antonius Abt. Hier is hij inmiddels opgevolgd door Henk Berkers (41). ■

Reportage

*Europees Schutterstreffen
Haaksbergen 1996*

GROOTS GILDEFEEST IN MENSELIJKE MAAT

Een groots gildefeest in menselijke maat. Zo kan het Europees Schutterstreffen 1996 in Haaksbergen het beste worden omschreven. Ruim 15.000 gildeleden uit acht Europese landen zorgden voor een enorme verbroedering. Maar dat het feest klonk als een klok, kan alleen op het konto van de organiserende Haaksbergse Schutterij worden geschreven.

door Kees van der Bruggen

„Alle engelen en heiligen uit de hemel huilen voor u. Niet uit verdriet, maar uit vreugde”, zei de president van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden (EGS) J.M.G. graaf t’Kint de Roodenbeke aan het eind van een ongekend gildefestijn. Hij doelde op de regen die op dat moment met bakken uit de lucht viel. Behalve over het weer viel er van 30 augustus tot en met 1 september in Haaksbergen niet te klagen. De organisatie onder leiding van Gerrit Sloot heeft een ongekende krachtsinspanning verricht. De jarenlange voorbereidingen bleken niet voor niets: deelnemers en bezoekers hebben drie dagen achtereen genoten. Het was een gildeontmoeting van allure.

Met slaande trom en zwaaiend vaan trekt het Sint-Willibrordusgilde uit Heeswijk door Haaksbergen

Opvallend is, dat ondanks de enorme mensenmassa, het uitgestrekte terrein park Scholtenhagen, de reusachtige feesttenten, de talrijke bierstands en eetgelegenheden en de relatief grote afstand tussen het centrum en het feestterrein, het geheel kleinschalig overkwam. Haaksbergen 1996 kan derhalve in de annalen van de EGS worden opgenomen als 'groots gildefeest in menselijke maat'.

De bijna-Europees koning B. v.d. Wetering (Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch) met zijn koningin tòch in de optocht

De NBFS is met maar liefst 52 gilden present op het Europees Schutterstreffen 1996

Het koningspaar uit Polen straalt pracht en praal uit

Eén van de fiere standaardrijders (Heilig-Kruisgilde uit Gerwen) die Brabant in de 'Ster van Twente' vertegenwoordigt

Invasie van 250 gilden

Het Europees Schutterstreffen wordt één keer in de twee jaar gehouden. Acht landen uit nagenoeg geheel Europa doen mee. Dit jaar viel de eer te beurt aan de Haaksbergse Schutterij in Twente. Tweehonderdvijftig deelnemers meldten zich. Dat betekent een invasie van een kleine 15.000 gildeleden. Die zijn ondergebracht in sportzalen, scholen, gemeenschapshuizen, particulieren, hotels en vakantiehuisjes. Alleen dat al is een grote klus. Anderen reden gewoon zaterdag en zondag op en neer. Zaterdag en zondag waren voor de gilden de belangrijkste dagen. Zaterdag werd gestreden om de hoogste eer, die

Ter afsluiting van de driedaagse festiviteiten een fantastisch uitgevoerde Brabantse opmars. Inclusief 'slang'

van Europees Schutterskoning. Zondag waren er onder meer wedstrijden in trommen, vendelen, schieten in allerlei disciplines en als klapstuk natuurlijk de grote optocht, die ruim vier uur (!) in beslag nam.

Bijna Europees koning

De strijd om de titel Europees koning was bijzonder spannend. Even zag het er naar uit dat het een Brabander zou worden. In de finale stonden de koningen uit Hulsel, Bladel, Vorstenbosch, Luijks-gestel, Westelbeers en Stiphout. B. v.d. Wetering van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch had de kans van zijn leven. Van de taaie vogel was er een splinterje blijven hangen. Dat had Cor Setz, die namens de NBFS in de wedstrijdcommissie zat, nauwkeurig geconstateerd. Terwijl het merendeel van de aanwezigen dacht dat het met de vogel gebeurd was, kwam Setz met zijn oordeel. Met als nuchter commentaar: „Het oog van de meester ziet alles”. Van de Wetering was toen aan de beurt. Wellicht overmand door zenuwen miste hij. De Duitser Wilfried Stammerman, die na hem kwam, schoot raak. Later op de dag werd hij in de bomvolle Sint Pancratiuskerk in het bijzijn van mgr. M. Muskens van Breda tot Europees koning geïnstalleerd.

Brabant goed vertegenwoordigd

Op dit Europees Schutterstreffen was de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS) goed vertegenwoordigd. Maar liefst 52 van de ruim 250 gilden gaven acte de présence. Het Kwartier van Oirschot was met 14 gilden het sterkst aanwezig, direct gevolgd door Maasland (13). Uit Kempenland kwamen tien gilden en uit het Land van Cuijk acht. Uit kring Peelland deden vijf gilden mee en uit Baronie en Markiezaat twee. „Gelet op de prijzen die onder meer de vendeliers en tambours mee naar huis nemen, kunnen we stellen dat

Brabant een keurig stempel op dit Europees Schutterstreffen drukt”, zegt Jo van den Biggelaar uit Wintelre, secretaris van het Kwartier van Oirschot. Ook hij heeft alle dagen met volle teugen van het verbroederingsfeest genoten. ■

Wedstrijdleader koningschieten Cor Setz van de NBFS en de nieuwe Europese koning Wilfried Stammerman uit Markhausen (D)

Kort nieuws

- Math. M.E.M. van der Voort (NL) en Bob A.M.H. Degol (B), resp. ere-secretaris generaal en vice-president van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden (EGS), zijn tijdens een speciale zitting op 31 augustus in Haaksbergen bevorderd tot commandeur in de Orde van de H.H. Sebastiaan.

Jan Abrahams, Sint Sebastiaan uit Hilvarenbeek, heeft er graag honderden kilometers rijden voor over om het internationale gildefeest te ondergaan

Het Onze Lieve Vrouwegilde uit Aarle Rixtel valt op door kleurrijke eenvoud en gedisciplineerd gedrag

*Dr. Eugeen van Autenboer,
opperhoofdman Hoge Gilderaad der Kempen:*

ELKE AANPASSING VAN GILDE- TRADITIES HEEFT ZIJN BEPERKINGEN

Elke aanpassing van gildetradities heeft zijn beperkingen. Daarmee moeten we zorgvuldig omspringen. Daarnaast moeten we ons kritisch afvragen of het gilde nog past in deze tijd. Is het gilde eigentijds? Hoe kunnen we het aantrekkelijker maken? Zijn de basisprincipes van het gilde nog in deze tijd te verwezenlijken?

door Kees van der Bruggen

Aan het woord is dr. Eugeen van Autenboer (76), opperhoofdman van de Hoge Gilderaad der Kempen uit België. Hij is één van de sprekers op het negende gildecongres. In zijn inleiding zal Van Autenboer ingaan op het onderwerp 'de aantrekkingskracht van de gilden'. Reden voor een gesprek met deze autoriteit binnen de gildewereld.

Allereerst vertelt Van Autenboer over de doelstelling van het congres. „Het is een samenkomst van gilden uit het Oud-Hertogdom Brabant. De gilden uit de Nederlandse provincie Noord-Brabant en de gilden uit het Vlaamssprekende deel van België.

Zo'n congres wordt om de twee jaar gehouden. Op toerbeurt. De ene keer hier in België, de andere keer in Nederland. Dit jaar is Nederland aan de beurt om het te organiseren. Het vorige congres was gepland in Brussel, maar dat is door omstandigheden niet doorgegaan. Over twee jaar zijn wij, uit de Kempen, de organisatoren. De doelstelling is met elkaar van gedachten te wisselen over het gildeleven.

Dit jaar luidt het thema: Gildeleven vandaag en morgen. We hebben ooit in het Belgische Schoten het thema 'De vrouw in het gilde' aangesneden. Maar dit onderwerp exporteerde de Noordbrabantse Federatie liever", aldus Van Autenboer en daarbij lacht hij bedenkelijk.

Is het gilde nog eigentijds?

Eén onderwerp dat Van Autenboer zeker in Goirle zal aansnijden, betreft de vraag of het gilde nog eigentijds is. „Ik vraag me weleens af of de gilden de basisprincipes nog in deze tijd kunnen verwezenlijken. Of moeten we ons aanpassen aan de tijd? Is dat misschien ook de reden waarom hier en daar de gilden verdwijnen? Kortom: hoe moeten we de gilden in onze tijd zien?”.

Aanpassen is volgens hem een mogelijkheid. „Maar elke aanpassing heeft zijn beperkingen.

Mag een gilde zich laten vergezellen door majorettes? Velen zullen menen dat dit als een tang op een varken slaat. Er zijn dus wel degelijk beperkingen. We moeten redelijk blijven, doch er zijn grenzen. Zo zijn er gilden die het normaal vinden dat ze in optocht sportschoenen, pantoffels en jeans kunnen dragen. Daar ben ik fel tegen. Wie er bij ons tijdens de optocht in burger bijloopt, wordt dan ook gediskwalificeerd" zegt Van Autenboer.

"WIE TIJDENS DE OPTOCHT IN JEANS LOOPT, WORDT GEDISKWALIFICEERD"

Jongeren aantrekken

De vergrijzing binnen sommige gilden baart hem eveneens zorg en dat heeft, volgens hem, alles te maken met de uitstraling van de gilden.

„Wij, de Hoge Gilderaad der Kempen, gaan praten over de mogelijkheden om de gilden in deze tijd aantrekkelijk te maken. Hoe kunnen we dat doen om jonge mensen voor ons te interesseren en aantrekkelijk te maken. Dat doen we niet van bovenaf, want dat helpt niet. We gaan naar de basis om te luisteren en te vragen”.

Vanuit zijn beroep en studie weet Van Autenboer dat het niet makkelijk is om jongeren te bereiken. „Jongeren van nu hebben een andere visie op het leven. Idealen kennen ze niet. Bovendien zijn er veel gelegenheden om ontspanning te vinden, zoals de dicotheek of de computer thuis. Zij zijn meer materialistisch ingesteld. Ze begrijpen onvoldoende wat de waarde van het gilde is.

Dat gildeleden elkaar moeten helpen en bijstaan. Ongevraagd en onbetaald. Daar kijken veel mensen van op. Zeker in deze tijd. Dat helpen gaat ook verder dan de eigen leden binnen het gilde. Ook daarbuiten. Bij voorbeeld mensen helpen die in de misère zitten. Of een boer helpen op zijn akker als ie geen knecht heeft en

"GILDEBROEDERS HELPEN MENSEN DIE IN DE MISERE ZITTEN"

de oogst binnen moet worden gehaald. Veel jongeren begrijpen dat niet. En als ze eenmaal bij het gilde komen blijven ze niet. We zullen dus op zoek moeten naar jongeren die hun wilde haren verloren hebben. Die groep zoeken we", vertelt de opperhoofdman.

"WE ZOEKEN JONGEREN DIE HUN WILDE HAREN HEBBEN VERLOREN"

Sportieve kant

Hij denkt dat het gilde voor jongeren aantrekkelijker kan worden gemaakt door op bepaalde aspecten te wijzen, zoals de sportieve kant van het schieten. „Ook onze dansgroepen kunnen een instrument zijn om jongeren aan te trekken. Hierbij spelen de gildezusters een belangrijke rol.

Ze treden op in inrichtingen, bejaardentehuizen, enzovoorts. Op plaatsen waar ook jongeren komen. Dat we ons ook inzetten op charitatief gebied, is misschien ook een mogelijkheid om ons beter te profileren.

Ik denk dan aan onze jaarlijkse dansavonden, verbroederingsfeesten, loterijen en tombola's”.

Gildezusters

De spreker op het gildecongres kan het niet nalaten het onderwerp 'vrouw binnen de gilden' aan te snijden. Van Autenboer: „In Noord-Brabant gaat men stillekensaan inzien dat men de vrouw niet links mag laten liggen.

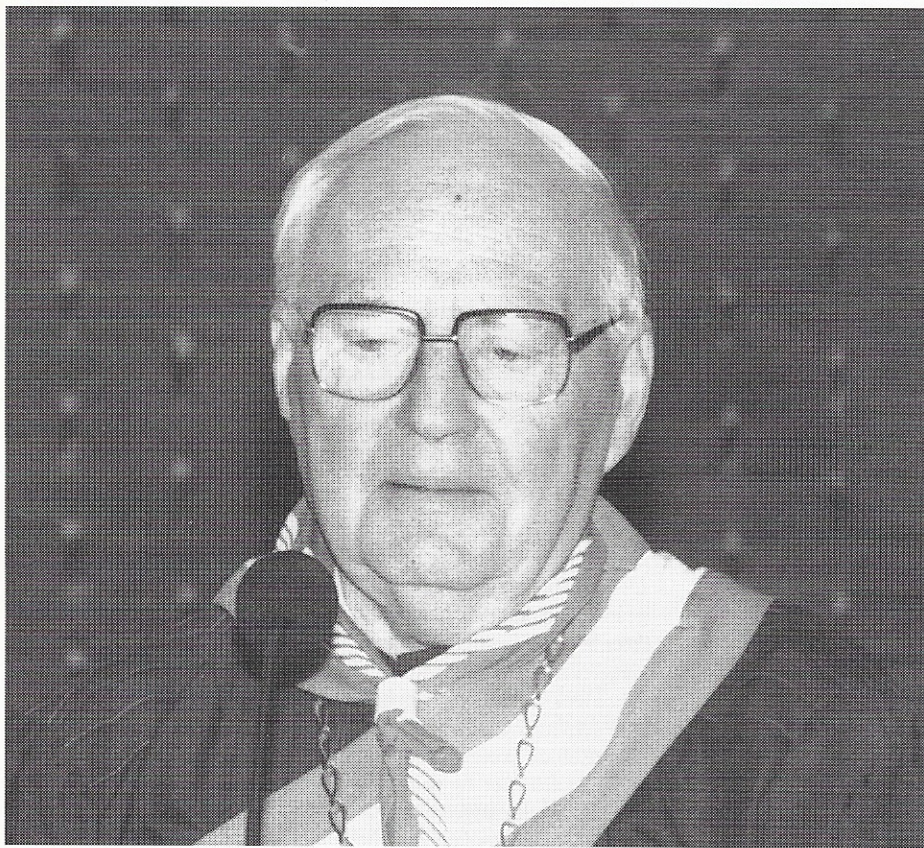
Bij ons in De Kempen is dat al heel normaal. Elk gilde bij ons heeft ook gildezusters. Een gehuwd koppel kan gildelid zijn. Dat is al van oudsher geweest. Zeker al sinds de achttiende eeuw.

Bij voorbeeld wanneer een gildebroeder koning schiet, wordt zijn echtgenote koningin. Man en vrouw kunnen in het gilde zijn. Vroeger werd bij een huwelijk met een gildebroeder zijn bruid automatisch lid.

Nu kunnen ook ongehuwde vrouwen lid worden van het gilde. We hebben daarop onze statuten aangepast. Vrouwen kunnen ook meeschieten. Ze schieten vaak beter dan mannen”.

Toch zijn er ook in De Kempen beperkingen voor de vrouw. Opperhoofdman Van Autenboer: „Ze kunnen geen deken worden, geen hoofdman worden en ze mogen ook niet meedoen aan het koningschieten. Ofschoon ze wel koningin kunnen worden, maar dan als vrouw van de koning. Als ze graag willen schieten, dan kunnen ze dat onderling doen.

"EEN VROUW KAN NOOIT DEKEN, HOOFDMAN OF KONING WORDEN"

Dr. Eugene van Autenboer, spreker op het komende gildecongres in Goirle: "In Noord-Brabant gaat men stillekensaan inzien dat men de vrouw niet links mag laten liggen"

Sinds 1996 hebben we de schietreglementen verruimd. Bij ons is het gebruikelijk dat we in zestallen schieten. Vele gilden bij ons zijn klein en kunnen geen mannen-zestallen formeren. In die gevallen

mogen de vrouwen ook meeschieten. Kijk, dat is een aanpassing die bij deze tijd hoort. Vrouwen binnen de gilden hebben bij ons een lange traditie", besluit dr. Eugene van Autenboer. ■

Signalement

Naam: J.E.M. van Autenboer
Roepnaam: Eugene
Titel: Doctor in de wijsbegeerte en letteren, moderne geschiedenis

Leeftijd: 76 (15-05-1920)

Adres: Oude Vaartstraat 64

Woonplaats: B-2300 Turnhout

Gilde: n.v.t

Gildekring: Hoge Gilderaad der Kempen

Sinds: 1959

Functionies: Jury-lid, griffier (secretaris) in 1968, opperhoofdman sinds 1978

Beroep: Oud-leraar (kunst-)geschiedenis

Burgerlijke staat: Gehuwd (met Simone)

Kinderen: Zes (waarvan een overleden), acht kleinkinderen

Hobby's: Geschiedenis, familie-kunde, postzegels verzamelen, volkskunde, oud-schrift en... typen

Onvergetelijk: De jaarlijkse huldiging van 40-, 50- en 60-jarige gildebroeders in de Orde van de Papegaaï

Hartewens: Dat de gilden blijven bestaan en toenemen. Vooral voor Vlaanderen van belang. De gilden zijn de oudste verenigingen binnen onze gewesten.

NEGENDE GILDECONGRES IN GOIRLE

Op zaterdag 19 april wordt in Goirle het negende congres van de gilden in het Oud-Hertogdom Brabant gehouden.

Deelnemers zijn bestuurders en gildeleden van de Hoge Gilderaad der Kempen, de Hoge Gilderaad van Brabant, de Lommelse gilden en de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS). Het gildecongres is inmiddels volge-

boekt. Er worden ruim 350 congresgangers verwacht.

Deze keer is de organisatie in handen van de NBFS. De plaatselijke organisatie is overgedragen aan het Sint-Mauritiusgilde uit Goirle.

Het congresprogramma luidt: Gildeleven vandaag en morgen. Dit thema wordt uitgesplitst in drie discussiedelen. 'Gildebeleving in eigen gilde' is de titel van deel 1. 'De aantrekkingskracht van de gilden' is thema 2. Als derde onderwerp 'Sociale taken; vroeger dorpsgericht, nu wereldomvattend. Elk thema wordt door een spreker ingeleid. Johan Oomen uit Eindhoven behandelt het eerste onderwerp. Het tweede deel wordt gepresenteerd door Eugene van Autenboer uit Turnhout (B) en het derde deel neemt René van Hal uit Soest voor zijn rekening. Tijdens het middagedeelte wordt over de inhoud van de lezingen gediscussieerd.

Het gildecongres begint om half negen met een ontvangst. Om half tien is er een

eucharistieviering in de Sint-Janskerk. Daarna gaat men in optocht naar het Jan van Besouwhuis en vinden de inleidingen plaats. Voor de meegereisde partners van de deelnemers is er een apart ontspanningsprogramma. Na de discussies tijdens het middagedeelte wordt het gildecongres 1997 met een ontvangst door het gemeentebestuur om 17.00 uur besloten. ■

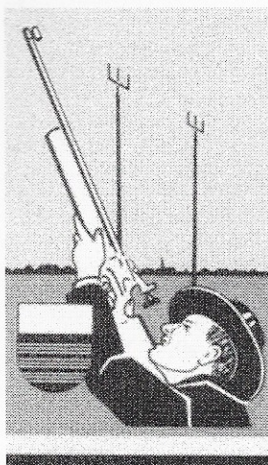

Johan Oomen

René van Hal

25 JAAR DE KEMPENSCHUTTERS

„25 Jaar schieten in competitieverband met een aantal gilden uit de Districten Zuid en West van Kring Kempenland en de Kring Het Kwartier van Oirschot is een mijlpaal waar we trots op kunnen zijn”. Aldus voorzitter Cor Setz van De Kempenschutters. Elk gilde is autonoom en heeft zijn eigen gedachte over allerlei zaken, dus ook over het schieten. Toen 25 jaar geleden een gildebroeder het voorstel naar voren bracht om onderling in competitieverband te gaan schieten werd dit door sommige gildeoverheden met enige terughoudendheid ontvangen. Wat moeten we

hier mee? Willen we dat wel? Onderling in competitie schieten was iets nieuws; en nieuwigheden worden door de gilden altijd met enige afstandelijkheid bekeken. Tot het einde van de jaren zestig was er met de gilden uit de kringen Kempenland en Het Kwartier van Oirschot weinig schietcontact. De meeste gilden hadden wel een eigen terrein met een schietboom voor het om de zoveel jaar gebruikelijke koningschieten. Ook op de puist werd wel eens geschoten, maar dat gebeurde onderling. Het wipschieten was bij de meeste gilden onbekend. Er werden dan ook weinig of geen wedstrijden op de wip gehouden.

Schietterreinen

Tevens ontbrak het aan terreinen die ingericht waren voor het op de wip schieten. In Eindhoven en in andere delen van Brabant waren deze-schietterreinen wel bekend en werd het wipschieten met groot enthousiasme beoefend; ook in competitieverband. Met hulp en goede raad van diverse Eindhovense gildebroeders zijn toen hier en daar schietbomen met wippen verschenen, maar op deze werd alleen nog onderling geschoten. Op deze manier kreeg men geen enkele wedstrijdervaring, wat op gildedagen dikwijls tot uiting kwam. Men kwam er gewoon niet aan te pas. Totdat het idee geboren werd om met enkele gilden samen te gaan schieten. Het doel was de verbroedering van de schutters onderling te bevorderen en de schietvaardigheid in het wipschieten te verhogen. Dit wilde men bereiken door op verschillende terreinen te gaan schieten, (andere wippen), en met meer schutters die op je vingers stonden te kijken, (zenuwen).

Onderlinge competitie

In 1971 werd besloten om van start te gaan met het onderling in competitieverband de gaan schieten met de volgende opzet: Men zou een jaar proefdraaien om te zien hoe het bevalt. Er zouden zes wedstrijden op zes verschillende terreinen gehouden worden en iedere deelnemer schoot vijf maal opgelegd en vijf maal vrije hand. De resultaten werden genoteerd en na zes wedstrijden aan de schutterleider ter beschikking gesteld.

Bredere opzet

Het eerste seizoen 1971/1972 ging van start met ongeveer vijftig schutters uit acht gilden. Het enthousiasme was zo groot dat men voor het volgende seizoen tot een bredere opzet besloot en de regels enigszins aangepast werden. De schutters werden naar resultaat van het seizoen 1971/1972 in klassen ingedeeld. Het viertalschieten werd aan het programma toegevoegd met drie schoten per schutter. Als prijzen kwamen zilveren schilden beschikbaar en iedere schutter

diende inleggeld te betalen. Voor het seizoen 1971/1972 werd voor de beste gecombineerde schutter een wisselschild geschonken. Thans na 25 jaar worden er jaarlijks dertig zilveren schilden verschoten. Deze prijzen worden na afloop van de competitie uitgereikt door de plaatselijke burgemeester in het bijzijn van de kringvoorzitters van Kring Kempenland en Het Kwartier van Oirschot.

Op 1 juni hebben De Kempenschutters hun zilveren jubileum gevierd waarbij 9 zilveren jubilarissen van het eerste uur gehuldigd werden met een zilveren jubileumschild. ■

FEDERATIE-NIEUWS

Lood om oud ijer

Onder deze kop verscheen in het Eindhovens Dagblad van 1 juli 1995 in de rubriek "Gifgroen" van journaliste Lia van Nuys een artikelje, waarin ze de euforie rond het gebruik van de goedkope kleine doorzichtrichochetvanger temperde, door te hekelen dat de milieufreaks voorlopig de mond was gesnoerd maar dat in de toekomst alles zo vol is gebouwd dat later toch de duurdere, zwaardere, van achter gesloten kogelvanger, moet worden toegepast.

Deze leek krijgt het gelijk aan haar zijde, want sinds de gilden hun schietinrichtingen in overeenstemming trachten te brengen met de wetgeving, blijkt van de meeste terreinen het schootsveld niet te voldoen aan de eisen, zodat inderdaad naar de dichte kogelvanger moet worden gegrepen.

Dus is een grotere en duurdere ingreep nodig dan was voorzien, met de nodige financiële consequenties. Vele gilden zullen bij de gemeenten om geldelijke steun aankloppen, met meer of minder succes.

Lawaai verstomd?

Mocht het lawaai rond de loodaspecten al zijn verstomd, een ander lawaai steekt de kop op. En wel het lawaai van de mondingsknaal van het geweer en de inslag van de kogel in de kogelvanger. Bij de revisie van de milieuvergunningen nemen de gemeentelijke milieudiensten het zekere voor het onzekere en toetsen de schietinrichtingen ook op het geproduceerde lawaai. En wat een ramp, dit lawaai ligt ver boven de normwaarden zoals vastgelegd in de 'Circulaire Schietlawaai 1981' van het ministerie VROM.

In het afgelopen jaar is door de leverancier van de kogelvallers in opdracht van het ministerie van defensie gewerkt aan de ontwikkeling van een geluidarme kogelvanger. Resultaat: een kogelvanger die zodanig dempt dat het geluidniveau niet boven dat van de mondingsknaal uitkomt. Mooi resultaat denk je dan, ondanks het met 9 kilo toegenomen gewicht en ondanks een met indicatief circa 125 gulden toegenomen kostprijs. Maar helaas, de mondingsknaal is volgens de normen al te luid, al moesten de omstanders hun mond houden om de meting met hun gekout niet de das om te doen.

Nu kun je in je ongebreideld enthousiasme het schietterrein wel omgeven met een geluidswal, maar dat zou misschien een ander milieuaspect, dat van de horizonvervuiling, naar voren brengen. Onze commissaris der koningin heeft immers enige jaren terug in een brief al gewaarschuwd tegen horizonvervuiling als gevolg van al die grote kogelvallers boven op de schietmasten. En zo hebben we maar voort, van de ene belemmerende paragraaf struikelend naar de andere; Joost mag weten waar we tenslotte uitkomen.

Gloort er een lichtpuntje?

Waarschijnlijk getriggerd door de alarmerende berichten uit het veld heeft het ministerie van VROM in een brief aan de gilde- en schuttersfederaties aangekondigd dat „een project is gestart dat ten doel heeft na te gaan in welke mate er reeds invulling is gegeven aan de uitvoering van het beleid, neergelegd in de circulaire inzake beperking loodbelasting... en in

hoeverre implementatie een probleem vormt en of de circulaire aanvullingen dan wel (kleine) correcties behoeft... en dat de federaties bij de besprekingen betrokken zullen worden". Maar of de uiterste implementatiedatum 1 januari 1998 strikt gehanteerd wordt? Ons inziens rechtvaardigen de onverwacht opgetreden geluidsproblemen een soepel overgangsbeleid. Hopelijk leiden de onderhandelingen tot een zinniger normering in de 'schietlawaaicirculaire' en een soepeler uitvoerings- en termijnbeleid van de gemeentelijke milieuinstanties. ■

HEROPRICHTING GILDE ST. BARBARA- ST. JORIS BOXTEL

Volgens bewaard gebleven caerten, gildezilver en andere archiefstukken hadden in Bortel tussen de 15e en 19e eeuw minstens vier gilden hun bestaansrecht. Zo bezaten de gilden Sint Barbara, Sint Catharina en Sint Sebastiaan ieder een altaar in de Petruskerk en het Sint Joriskapel de Sint Joriskapel met altaar op kasteel Stapelen. Deze wordt al in 1482 vermeld. In het museum te 's-Hertogenbosch bevindt zich op perkament een caert van het voormalige voetbooggilde 'die Sancta Barbara Schvts van Boexel' op 28 september 1610 uitgevaardigd door Gerardt de Hornes, grave van Baucignes, Baron van Bortell, Heer van Overssche, Arkennes, enz. Het gilde is echter ouder getuige de koningsketen, eveneens in genoemd museum aanwezig, met het medaillon en vogel van ca 1516 en een schildje uit ca 1596 met de inscriptie *PIETER*JACOB/SSEN*VAN RVND* (Rund=Roond een gehucht in Bortel), en zes koningsschilden uit de jaren 1732, 1773, 1777, 1782, 1786 en 1790. Uit de laatste jaartallen blijkt dat er om de vier jaren koninggeschoten is.

Naast dit alles is er nog een stervormig insigne met het opschrift - Gild/St/Barbara/Bortel/1871 - en op de keerzijde - oudste lid/I.I.V.D.Velde -. Dit insigne is van de gilden het laatste toonbare stuk en omdat het over de oudste gildebroeder gaat, mag men er van uitgaan dat 125 jaar geleden ook het laatste actieve gilde is ingeslapen. In het Rijksarchief in Utrecht bevindt zich eveneens op perkament een caert van het voormalige voetbooggilde van de 'Edelen Ridder St. Joris' die in 1528 is uitgevaardigd door Ambrosius Grave de Hornes ende Baasigni, Baender Heere van Bortell, Heere van Overisque, Eevere, Liemd, Esch, etc.etc. Als koningen van dit gilde zijn bekend Embert Heesters, koning in 1814 en 1821 en Hendric Boeren in 1825.

Uit beide caerten blijkt dat ze door het geslacht van dezelfde landsheren zijn bekrachtigd. Waarschijnlijk zijn ook de caerten van het St.Catharinagilde en het St.Sebastiaangilde door de Kasteelheren van Stapel uitgevaardigd. Bovendien is bekend dat het gilde van de Edele Ridder St. Joris van de Kasteelheer taken kreeg die thans door de politie worden verricht.

Op 4 december 1996, de naamdag van de schutspatroon St. Brabara, had de heroprichting plaats van het Gilde St. Barbara-St. Joris. in de statige ridderzaal van Kasteel Stapelen. Door notaris Mr.Huub van Susante werd in het bijzijn van burgemeester Jan van Homelen de Caert officieel vastgesteld en van zegels voorzien. Hierna volgde de verkiezing van de overheid en werden Jacques Habraken tot hoofdman, Jos van de Wijst tot deken-schrijver en André van den Acker tot deken-rentmeester gekozen. Nadien werden Richard Niesen, pastoor van de Petruskerk, tot gildeheer en Mevr. Gerda van Geel-Claassen tot beschermvrouw aangenoemd.

Na deze verkiezingen volgde een woord- en communiedienst waarin werd voorgedaan door de Kasteelheer van Stapelen Jacques Heusschen, pater Assumptionist.

Tijdens de dienst werden de rode sjerpen als herkenningsteken van de gildebroeders gezegend om na het afleggen van de eed van trouw aan de nieuwe gildebroeders uitgereikt te worden. Met de hand op de bijbel beloofden dezen zowel de geschreven als ongeschreven wetten van de gilden in het algemeen en die van het Gilde St. Barbara-St. Joris in het bijzonder te respecteren.

Na het afleggen van de belofte door de 32 nieuwe gildebroeders ondertekenden zij de caert en werden zij bekleed met de tekenen hunner waardigheid, de rode sjerp, de zwarte gildehoed met rode veer en een zilveren insigne. Met de installatie van het nieuwe gilde was het voorbereidende werk van de werkgroep opleving van een gilde in Bortel bestaande, gestart in 1995, uit de heren Harrie van Vreede, Geert van de Wal en Henk van Weert werkelijkheid geworden.

De werkgroep wist zich in hun werkzaamheden ondersteund en geholpen door burgemeester Jan van Homelen, eerder burgemeester in Hooge en Lage Mierde en de kerkdorpen Hulsel en Berlicum, gemeenten met een zeer rijke gildetraditie. In zijn toespraak sprak de burgemeester zijn hoop uit dat het Gilde Sint Barbara-St. Joris evenals het Liempse gilde Sint Antonius Abt, welke plaats na de gemeentelijke herindeling ook tot Bortels grondgebied behoort, een vaste plek in de Bortelse samenleving zal gaan innemen. Ter afsluiting van het jubileumjaar Brabant 200 is er in Bortel uit lang vervlogen tijden een gilde ontwaakt, het Gilde St. Barbara-St. Joris. Nu is aan de gildebroeders de taak om aan de Bortelse gemeenschap te tonen dat ook in de 21 ste eeuw voor een gilde nog bestaansrecht is. ■

OPROEP

Internationaal Gildefeest 1912

Het Sint Joriskapel Stratum is van plan om in samenwerking met Eef Reker en Johan Oomen een boekwerk samen te stellen over het Internationale Gildefeest dat gehouden is op 15, 16 en 23 juni 1912 te Stratum. Echter: bij de brand in 1992 is veel van het archief verloren gegaan. Het gilde zoekt daarom naar elders nog aanwezige gegevens (correspondentie, notulen, foto's, prijzen, oorkonden, enz.).

Daarom deze oproep aan ieder die over materiaal en andere gegevens beschikt met betrekking tot het Internationaal Gildefeest 1912: neem contact op met Frans Bax, Jonge Deken van het Sint Joriskapel Stratum, Ercalaan 18, 5582 CA Waalre, telefoon (040) 221 82 96.

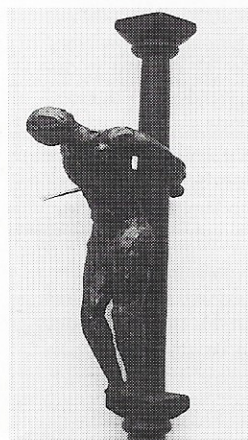
NIEUWS UIT DE KRINGEN

Kwartier van Oirschot

Voorname verrassingen

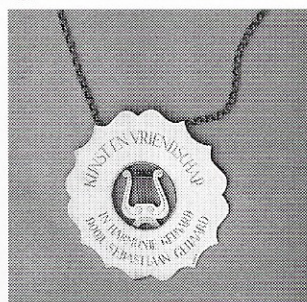
De derde maandag in januari, in 1997 de twintigste, is traditiegetrouw de dag, dat het Sint Sebastiaans Gilde Oirschot zijn teerdag viert. Na de heilige mis van 9 uur en een kopje koffie met cake in het nieuwe gildehuis, het Hof van Solms, is er meestal even tijd voor onverwachte officiële aangelegenheden. Zo wisten we, dat dit jaar de oud-voorzitter van Harmonie Arti et Amicitiae, Jan van der Schoot - of Jan Pèin, om geen misverstanden te krijgen - op de teerdag zijn belofte van vorig jaar zou inlossen. Hij had per slot van rekening het gilde beloofd een schild te schenken. Maar er bleken ook een paar echte verrassingen in petto te zijn, want voordat het schild

Ebberhouten dekenstaf met bronzen beeld van Sint Sebastiaan.

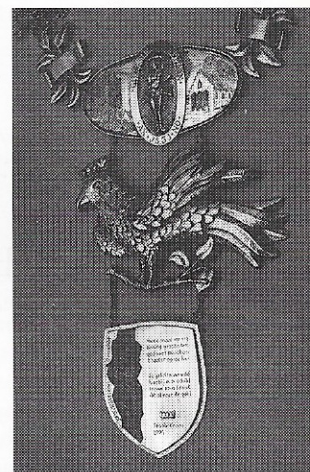
van Jan Pèin aan de orde kon komen, vroeg vaandrig Piet van den Biggelaar, mede namens zijn broer, deken Wim, het woord en bood hoofdman Toon van Overdijk namens hun moeder een staf aan. De 90-jarige Dien van den Biggelaar-Kemps had al een tijdje in gedachten gehad om iets voor het gilde te doen: „... maar iets fatsoenlijks, anders niet”. Door haar overlijden, begin mei 1996, moesten Piet en Wim haast zetten achter deze schenking. De Oirschotse kunstenaar Harrie van Beek werd ingeschakeld en het resultaat - een zwarte ebberhouten staf met een 24 centimeter hoog bronzen Sebastiaansbeeld mag er zijn. Hij heeft, zoals de kunstenaar zelf uitlegde, geprobeerd de legendarische Sint Sebastiaan te vertalen naar een hedendaags, figuratief, ruimtelijk beeld. Het lijden moest goed tot uitdrukking komen. Om dit te realiseren heeft hij een expressieve toets gebruikt bij het boetseren, dit om de zeggingskracht van het beeld zo optimaal mogelijk te maken. De hoofdman bood de staf vervolgens aan deken Wim van den Biggelaar aan. Onze eerste hoofdmansdeken zal het geschenk van zijn moeder gaan dragen als dekenstaf.

Hierna kon Jan van der Schoot zijn schild aanbieden. Zoals hij zelf zei: een produkt van de drie S-en. Geschonken door Jan van der Schoot, ontworpen door de eredeken van gilde Sint Sebastiaan, burgemeester G. Speetjens en vervaardigd door de Oirschotse edelsmid Michel Smeijsters. Jan wilde met deze schenking de nauwe band tussen de Harmonie en gilde Sint Sebastiaan onderstrepen, maar, zoals hij zei, omdat Arti et Amicitiae niet voldoende geld in kas had, had hij het zelf maar betaald. Het zilveren schild heeft een diameter van circa 12,5 centimeter, de rand bestaat uit een oud motief met lobben. In het midden is het opengewerkt, waarin een harp is geplaatst. De vijf snaren hebben gouden knopjes. Aan de voorkant is de tekst gegraveerd: "KUNST EN VRIENDSCHAP - IN HARMONIE GEPAARD DOOR SEBAS-

Schild met harp referend naar Oirschotse harmonie.

TIAAN GEBAARD". De Harmonie is immers 154 jaar geleden uit het gilde ontstaan. Aan de achterzijde staat: 'Dit schild werd door Jan van der Schoot ~ Jan Pèin ~ als oud-voorzitter van Arti et Amicitiae aangeboden op 20-1-1997'. De meesten wisten, dat koning Jos de Croon zijn nieuwe koningsschild, zijn tweede, zou aanbieden. Hij nam daarom het woord en toonde zijn gildebroeders het nieuwe koningsschild. Niemand had op dat moment in de gaten dat hij zijn koningsvogel niet droeg. Het nieuwe schild - een meesterstuk - gemaakt door de Oirschotse zilversmid Hans Grootswagers, draagt de tekst: 'Koning geschoten, tweemaal op rij, God weet, misschien 't laatst op de hei. De belofte vervuld, hierbij mijn schild, trouw en een breuk, dit al voor de guld'. Toen vroeg Jos om even geduld te hebben, want hij moest iets gaan halen, en hij liep de zaal uit. Even later kwam hij terug met een als gildebroeder aangeklede etalagepop, afgedekt door een oud zwaaiwendel, en hij vroeg de hoofdman om het te onthullen. Hij schonk zijn gilde een fraaie zilveren breuk, met eronder de koningsvogel. Hij wilde deze schenking doen, zoals hij zelf

Fragment van de nieuwe breuk met medaillon, koningsvogel uit 1951 en nieuwe koningsschild.

zei, uit liefde voor het gilde, waar hij zoveel vriendschap en hartelijkheid ondervond en tevens omdat hij dit jaar 50 jaar wordt. De hoofdman pakte de breuk weg bij de etalagepop en hing hem om de brede schouders van de koning. Ook dit kunstwerk was gemaakt door Hans Grootswagers; hij had er dag en nacht aan gewerkt om het op tijd af te krijgen. Pas vanmorgen was het in elkaar gezet. Hans had zich voorgenomen toen hij opdracht voor de breuk kreeg: „... iets te maken dat aansluit bij het begin van het gilde in 1531, maar dat ook nog interessant zal zijn in het jaar 2531". Archivaris Toon van Esch, hij bleek als enige door de koning in vertrouwen te zijn genomen, om het geschenk historisch verantwoord te kunnen laten vervaardigen, kreeg vervolgens het woord om een toelichting te geven. Hij begon met het verklaren van de termen en uitdrukkingen.

Hieronder samengevat zijn woorden: Deze keten met halsplaat en medaillon wordt in Zuid-Brabant breuk genoemd, terwijl men in het noordelijk deel van Noord-Brabant juweel zegt. Het geheel is een formidabele aanwinst voor het gilde, zei de archivaris. In de keten zitten twaalf platte schakels van gegoten zilver verwerkt. Reeds in de vroege oudheid droegen leidinggevende mannen ter onderscheiding van hun functie een halsketting, die in de loop der tijd steeds mooier werd. In het begin werd in de schakels het leliemotief of lotusbloem verwerkt, later is de zogenaamde vuurslag bekend geworden van de keten van het Gulden Vlies. Andere schakels kunnen zijn vervaardigd naar huismerken of zelfs familiewapens. In de schakels van de breuk van onze koning zitten bladtakjes, kleine banderollen - Jos is drukker van beroep - en vogels verwerkt.

De vogels zijn afgeleid van onze koningsvogel uit 1951. Aan de achterste schakel is een kopie op schaal van Jos zijn kruisboog bevestigd. Om slijtage van de kleding te voorkomen wordt de keten vaak bevestigd op een zogenaamde haam. Het in de keten verwerkte, liggende medaillon vertoont in het midden een gedreven Sint Sebastiaan, onze patroonheilige. Links en rechts van de beeltenis van Sint Sebastiaan staan, fraai gegraveerd, de Oirschotse Sint Pieterskerk met het oude raadhuis, en de kapel van de Heilige Eik.

Op de binnenring staan, kunstzinnig uitgewerkt en zoals het hoort: naam, plaats en jaartal van oprichting van het gilde.

Beide, de keten en het medaillon, zijn een voornaam teken van waardigheid, dat de rijkdom van ons gilde uitstraalt, en ook de waardigheid van de drager, de koning, ten volle aan het volk toont, aldus de archivaris. Een compliment aan koning Jos de Croon voor zijn idee en ontwerp, en aan edelsmid Hans Grootswagers voor de kunstzinnige realisatie, is zeker op zijn plaats. Onder het medaillon hangt onze koningsvogel - in 1951 vervaardigd door de Oirschotse goudsmid Wim Thielen - en daaronder het laatste nieuwe koningsschild van de trotse koning. Na al dit fraais kon de teerdag niet meer stuk. Naarmate de middag en de avond vorderde en de rondgang door de cafés rond de markt zijn invloed begon te krijgen werd steeds vaker gehoord "... het wordt tijd dat Sint Sebastiaan weer eens een gildefeest organiseert". We zullen zien! De taaiste onder ons hebben de dag afgesloten bij de shoarma-tent. We hebben gehoord dat in ieder geval deken Cor Welvaarts er 's nachts om half twee nog bij was!

Kempenland

Algemene najaarsvergadering

'De vrouw in de Kempenlandse Schuttersgilden' stond als punt 7 in het hart van de agenda. „Geen discussie meer, die is al gevoerd in de districtsvergadering”, gaf voorzitter Henk Luiten in zijn toelichting aan om daarmee tevens de oevers van de bespreking flink af te bakenen. En dat was heel verstandig vergaderbeleid want anders had 'de vrouw' een volle zaal met mannen wederom fors parten gespeeld. Stemmen dus, beval de voorzitter. Maar het 'gelede' voorstel vereiste toch wel de nodige taalkundige lenigheid en droeg de kiem van verwarring in zijn vier onderdelen. Verhelderingsvragen over inhoud en procedure maakten het voorstel stemgereed. Met grote meerderheid ondersteunden de gilden het voorstel van het Kringbestuur.

Samengevat: Als de gilden vrouwen officieel als lid toelaten hebben zij dezelfde rechten en plichten als mannelijke leden. Uitzonderingssituatie: vrouwen mogen nog niet deelnemen aan het schieten om het Koningskruis. De beslissing hierover wil het bestuur uitstellen tot ervaring is opgedaan met de verandering die het 'gewone' lidmaatschap met zich meebrengt. Het woord is nu aan ieder gilde afzonderlijk. Overigens was de inhoud en/of de stemprocedure toch niet voor iedereen volkomen helder: op zijn minst één gilde was tegen het lidmaatschap van de vrouw maar vond wel goed dat ze deelnemen aan het schieten op het Koningskruis.

Aan het begin van de vergadering werden, traditiegetrouw, op een stijlvolle manier de overleden gildebroeders herdacht. Hoe passend ook, toch wekt zo'n opsomming - evenals het 'in memoriam' in De Gildetrom - de indruk dat de gilden verenigingen zijn die alleen maar leden verliezen. Dat is natuurlijk bezijden de waarheid maar misschien zou het goed zijn dat de gilden eens wat uitdrukkelijker hun schijnwerper zetten op de presentatie van nieuwe leden.

Wie ook leden verliest, is De Gildetrom, zo gaf de voorzitter bij het agendapunt mededelingen aan. Liefst 18 opzeggingen! Voorzitter en aanwezige kringredacteur riepen de aanwezigen op om bij kritiek op het verenigingsblad, niet de weg te kiezen van het 'dan maar opzeggen' maar de kritische noten op het bureau van de redactie en/of het bestuur van De Gildetrom te leggen.

Overigens waren wat lichte naweën van punt 7 nog voelbaar in enkele overige agendapunten. P. Verheyen, Raadsheer Trommen en Bazuinblazen, merkte op, dat met de komst van de vrouw in het gilde, hij voor gewetensvolle wedstrijd-lemma's kwam te staan.

De voorzitter gaf begripvol aan dat alle consequenties nog zorgvuldig met én het federatiebestuur én het Kringbestuur zouden worden doorgesproken.

En met dat antwoord haalde hij de ergste kou uit de lucht. De penningmeester kreeg de handen op elkaar toen hij met een knipoog aangaf dat de begroting van 1997 nog steeds een mannelijke begroting was.

De voorzitter sloot af met de mededeling dat de organisatie van de Kringgildedag door een 'consortium' georganiseerd gaat worden - en dat werd met applaus begroet - maar dat kandidaten voor 1998 nog niet staan te dringen.

Nieuwe vogel Sint Catharinagilde Son en Breugel

Tijdens de gildemis, voorafgaand aan het koningschieten van het Sint Catharinagilde in Son en Breugel, werd door pastoor Bakermans de nieuwe vogel plechtig ingezegend. Hij werd ontworpen en vervaardigd door Leo van der Sangen en dient als vervanging van de oude, uit 1545 daterende vogel die helaas in 1993 op ongelukkige wijze verloren is gegaan.

De gildebroeders rekenen er in elk geval op, dat de nieuwe vogel een langer leven beschoren zal zijn.

Nieuwe vogel

Wisseltrofee "'t Vendelierke"

Een sympathiek intermezzo tijdens de najaarsvergadering van de Kring was het aanbieden aan het bestuur van een bronzen beeldje - een vendelierke uitbeeldend - door vertegenwoordigers van het Sint Catharinagilde Strijp.

Het initiatief hiertoe kwam van gildebroeder Jan van Doren, al meer dan 65 jaar lid van het Strijpse gilde. Het is bedoeld als wisseltrofee voor de jaarlijkse jeugdgildewedstijden. Het beeldje is een replica van de Vendelier. Dit beeld staat in het Eindhovense stadsdeel Strijp, in een plantsoen tegenover drukkerij Vrijdag. Replica en origineel zijn vervaardigd door beeldhouwster mevrouw v.d. Put-Sleegers uit Bergeijk - de Weebosch.

De kalender van het Sint Joriligde Budel

Het uitgeven van een kalender met vermelding van allerlei gilde-activiteiten is op zich niets bijzonders.

Meerdere gilden doen dat. Maar het Sint Joriligde Budel wist er toch een bijzonder origineel idee aan toe te voegen. Het gilde vroeg aan een twaalfstal plaatselijke kunstenaars om een tekening te maken van een facet van het dorpsleven van Budel.

Deze tekeningen staan nu te "pronken" in de kalender van 1997 van het Sint Joriligde, waardoor deze uitgave ook voor niet-gildebroeders een waardevol 'hebbedingetje' kan zijn. En een potloodje krijg je er gratis bij.

Outer en Heerd geeft catalogus uit.

Met een subsidie van 2000 gulden, toegezegd door het Anjerfonds, kan de Stichting voor Outer en Heerd beginnen met het uitgeven van een uitvoerige catalogus.

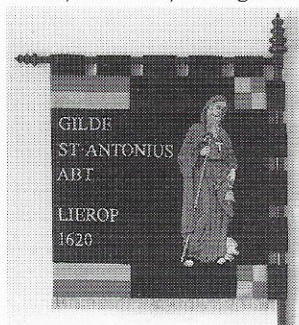
In de loop der tijd heeft de Stichting veel boeken gekregen uit nalatenschappen en door schenkingen.

De huidige collectie bestaat uit circa 750 titels uit de periode 1934-1990. Via incidentele aankopen van recente belangrijke publikaties wordt het archief actueel gehouden. Om een goede bewaring en beschikbaarheid voor geïnteresseerden te waarborgen, heeft de stichting haar bezit vorig jaar september in langdurige bruikleen overgedragen aan het Streekarchief Regio Eindhoven/Kempensland.

Om de toegankelijkheid te vergroten zijn in de afgelopen periode alle titels geïnventariseerd en uitvoerig beschreven. Door de toekenning van de garantiesubsidie van het Anjerfonds kan op korte termijn de catalogus verschijnen.

Nieuw standaardvaan gepresenteerd

Het nieuwe standaardvaan.

Tijdens de jaarvergadering van gilde Sint Antonius Abt Lierop op 18 januari werden zes gildebroeders gehuldigd. De huldiging vond plaats op de teerdag ter gelegenheid van het patroonsfeest van Sint Antonius Abt. Gehuldigd werden Frits van de Ven (Bzn) zestig jaar lid, Sjeff van de Ven (Jzn) vijftig jaar lid en het viertal Henk van Brussel, Janus van Eijk, Jo van Seggelen en Frans van der Velden die een kwart eeuw lid zijn. Zij werden onderscheiden met de versierselen door hoofdmans Mies Sijbers. Dries van Eijk zestig jaar lid en Huub van den Eikhof (25 jaar lid) konden door omstandigheden niet aanwezig zijn en zullen alsnog gehuldigd worden. Frits en Sjeff van de Ven ontvingen uit handen van de kringvoorzitter een kringonderscheiding. Burgemeester Vos van de gemeente Someren bood beide jubilarissen namens de gemeente een cadeau aan. De teerdag begon met een eucharistieviering. Hier werden een zilveren commandantsschild, een uit hout gesneden beeld van de patroonheilige en het nieuwe handmatig geborduurde standaardvaan ingezegend. Tijdens de jaarvergadering in gildehuis café 't Jagershuis werd Rob van Seggelen in de overheid gekozen. Hoofdmans Mies Sijbers nam afscheid van het bestuur en werd opgevolgd door Henk Berkers. Diens eerste officiële daad was het benoemen van zijn voorganger tot erelid 'Erebroeder in groen'. De teeravond 's avonds in zaal van Oosterhout bestond uit een buffet en een gezellige avond met live-muziek. Samen met de kaartavond op maandag was er een deelname aan de activiteiten van meer dan driehonderd personen.

Inwijding Sint Servatiuskapel

De Sint Servatiuskapel

Op zaterdag 16 november is aan het Ginderdoor in Lieshout de kapel, gebouwd door leden van het Sint Servatiusgilde, in gebruik genomen. Na de zomermaanden werd er hard gewerkt om vóór de winter de kapel ingewijd te hebben. Er konden duurzame materialen gebruikt worden, waarbij de eenvoud van de devotiekapel bewaard kon blijven. Zo'n 250 genodigden vertrokken 's morgens vanaf Krijgsmans Soranus op het fluitsignaal van de commandant naar de kapel. Monseigneur Ter Schure werd tijdens de gebedsdienst met de inwijding bijgestaan door pastoor Jan Ceelen van de Lieshoutse Servatiusparochie. Aan het einde van de dienst draagt gildeheer Piet Strijbosch de kapel over aan het wereldlijk gezag in de persoon van burgemeester Piet van Hout. De burgervader verraste het gilde met de erpenning van de gemeente Lieshout. Na de inwijding volgde er bij Krijgsmans Soranus een gezellige bijeenkomst. Hier bedankte hoofdmans Toon Gevers de voorzitter en de secretaris van de stichting Sint Servatiuskapel Louis Doomernik en Arnold Aalders voor hun inzet. Eerstgenoemde ontving het eredekenschip met bijbehorende sjerp, hoed en eredekenschild. Arnold Aalders ontving de plaquette van Sint Servatius in verband met bijzondere verdiensten. Er kon eveneens een collectie bezichtigd worden van foto's van het begin van de bouw tot de

inwijding. Ook de maquette van de kapel was er te zien. Op zondag was er een "open dag". Bestuursleden van de stichting en het gilde waren aanwezig om de talrijke belangstellenden uitleg te geven. De Servatiuskapel is dagelijks geopend van 's morgens tien uur tot vijf uur 's middags voor een gebed of een 'kaarske'. De openingstijden worden geregeld door een viertal kapelmeesters. Het Sint Servatiusgilde is na de inwijding begonnen met de voorbereidingen voor de vrije Gildendag dit jaar. Het prijst zich gelukkig met de benaderde personen die de 'kar' zullen gaan trekken.

Goud en groen bij de Gemertse 'Grün'

De jaarlijkse patroonsviering bij het Gilde van Sint Antonius en Sebastiaan Gemert is verspreid over vijf dagen, t.w. de eigenlijke patroonsviering in het kerkdorp Mortel, het aanzeggen en uitnodigen (verzijken) van de broeders, de belvaanavond (betalen van contributie en schutsgelag), de optrekdag en de offermis. Januari is dus een drukke maand met een groot tijdsbeslag.

De optrekdag begon dit jaar al om half acht 's morgens met het kapiteinsontbijt, gevolgd door de vendelgroet en de 3 km. lange tocht van Esdonk naar Gemert. Kapitein en voorzitter werden in een aan hun leeftijd aangepaste auto vervoerd. De gildemis in de Sint-Janskerk met eed van trouw werd gevolgd door de opeenvolgende vendelgroeten aan de pastores, de burgemeester en de beide jubilarissen. Tijdens de crewijn werd uitvoerig aandacht besteed aan de nieuwe gemeente Gemert-Bakel in de vorm van een uitleg over de nieuwe ambtsketen.

In de besloten vergadering was de verkiezing van een nieuwe deken, een toekomstig bestuurder, het voornaamste punt. De 31-jarige Hans Kanters uit Handel werd als zodanig gekozen. In deze zin is hij dus het 'groen'. De bestuursverkiezing, jaarverslagen, programmavaststelling zijn dan slechts peuleschillen. Daarna vond onder grote belangstelling de huldiging van gouden jubilaris Jan van den Berg, kapitein, en zilveren jubilaris Piet Brouwers, vendelier, plaats.

De installatie van Hans Kanters vond in de middag plaats aan zijn huis aan de Peeldijk, dat door buurtgenoten was versierd en waarbij buurmeisjes behulpzaam waren. De 5 km. lange tocht vanaf het woonhuis naar Gemert vergde 2 volle uren, waarin het gilde 25 maal werd staande gehouden om de nieuwe deken te feliciteren en de broeders met 'enige drank' te vereren. Tijdens de gildeavond werd de gouden kapitein door de Kring Peelland onderscheiden met de zilveren speld met kroon van de kring. Dat was het begin van een druk bezochte gilde-avond. Met de offermis voortvloeiend aan een aan het gilde vermaakt bedrag en de herdenking van de drie overleden broeders uit het jaar 1996, t.w. Ferd van Thiel, Harrie Penninx en Jan van den Elsen, werd de patroonsviering besloten.

Installatie van de nieuwe deken Hans Kanters. De hoed wordt opgezet door buurmeisje Bregje Swanenberg

O.L.V. Schuts Vlijmen definitief aangesloten

De Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Vlijmen heeft zich definitief aangesloten bij kring Maasland. Dit gebeurde, onder luid applaus van de aanwezigen, tijdens de algemene ledenvergadering van de kring in Vught, vrijdagavond 8 november

1996. Deze vergadering werd bezocht door 105 personen, vertegenwoordigers van vijfendertig aangesloten gilden. Na deze aansluiting door de O.L.V. Schuts uit Vlijmen, telt kring Maasland 41 gilden.

Erp opent wintercompetitie kruisboog

De kring Hoge Schuts organiseert al enkele jaren een interne wintercompetitie kruisboogschieten. Elk jaar nemen ruim zeventig schutters van elf gilden deel aan de wedstrijden. Het Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde uit Erp nam eind november de openingswedstrijd voor haar rekening. Het weer was zeer goed; niet al te koud, een lekker zonnetje en bijna windstil. Dit heeft er zeker toe bijgedragen dat de opkomst goed was. Al bijtijds in de morgen kwamen de schutters opdagen, zodat het in 't Schildje, het Erpse schietonderkomen, al snel druk was. Vooral de schutters uit Vorstenbosch waren er vroeg. Dat moest ook, aangezien zij 's-middags een bekende heilige moesten afhalen. Daarentegen kwamen de schutters uit Rosmalen zeer laat opdagen. Maar ja, een teerdag vieren op de vorige avond, verklaart veel...

Eerbetoon aan kampioenen

Het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch was afgelopen

De winnaars uit Vorstenbosch van het Europees Schutterstreffen 1996 in Haaksbergen

jaar zeer succesvol op het Europees Schutterstreffen in Haaksbergen. Daarom werden de dertien vendelkampioenen op 1 december getraakteerd op een receptie, waarbij de gemeente, vele verenigingen en een behoorlijk deel van de bevolking acte de présence gaven. Zelfs de fanfare bracht een serenade. De burgemeester van Bernheze, waaronder Vorstenbosch valt, had nog een aantrekkelijke uitnodiging in haar tasje. De Europese vendelkampioenen werden uitgenodigd voor de jaarlijkse huldiging van de sportkampioenen. Die huldiging vond plaats op 23 januari in het uitgaanscentrum Lunenburg in Loosbroek. Het was er geweldig druk. Ongeveer 260 personen moesten worden gehuldigd. De gemeente had klaarblijkelijk een flinke achterstand te verwerken. Zo kwamen ook de kampioenen uit 1994 nog aan bod. Ook het kaliber van de kampioenen was divers. Van dressuur, via gehandicapt zwemmen, tot turnen en het kweken van siervogels. Alle kampioenen kregen een medaille. De vendeliers uit Vorstenbosch hebben van hun gilde een copie gekregen van het gewonnen groepsschild.

Sint Barbara Dinther heeft eigen pintje

Het gilde Sint Barbara uit Dinther heeft onlangs een eigen bier op de markt gebracht. Dit in aanloop op het 500-jarig bestaan (later dit jaar) en de organisatie van de kringdag voor Maasland op 1 juni. Het bier schijnt best te smaken. De flesjes dragen een opvallend etiket.

Hoofdmanstok ingezegend

Onder het toezien oog van de Nederlandse ambassadeur in Frankrijk, H. Wijnaendts, tevens beschermheer van het gilde

Sint Willebrordus uit Heeswijk, heeft pastoor Cuijpers op 10 november de nieuwe hoofdmanstok van het gilde ingezegend. Dat gebeurde daags na de viering van de zgn. Sint-Willebrordusdag, toen het koningschieten op een door oud-koning Jo van de Rakt gemaakte houten vogel was afgewerkt. Op deze dag kon hoofdmans Willy v.d. Wijgert drie nieuwe leden installeren. De jongste hiervan is vier jaar oud en manifesteert zich al op en top als een echte gildebroeder. Het Heeswijkse gilde koestert de jeugd na aan het hart. Van de Wijgert: „Dat de jongeren een aparte plaats innemen bij ons gilde bewezen de tamboers het afgelopen jaar door drie eerste plaatsen te behalen op belangrijke wedstrijden”.

Gilden klinken op Beaujolais Primeur

Op landgoed De Rosep in Oisterwijk is donderdag 21 november de Beaujolais Primeur gepresenteerd. De festiviteiten stonden in het teken van 200 jaar Noord-Brabant. Gildebroeders uit Oisterwijk, Udenhout en Moergestel zorgden voor een kleurrijk geheel. Een vendelier zwaaide zelfs met de Brabantse jubileumvlag. Na afloop is er onderling met (veel) Beaujolais Primeur geklonken.

Sint Joris werkt aan 400-jarig bestaan

Het Sint-Jorisgilde uit Helvoirt bestaat volgend jaar 400 jaar. Thans wordt er al volop gewerkt aan de realisering van dit feest. Voor de gehele bevolking staan voor dit jaar al kaartavonden gepland. Eind dit jaar verschijnt ook een programma-/herinneringsboek. Voor volgend jaar staat onder meer een vrije gildedag op het programma (zondag 14 juni), een fietsdriedaagse en open Helvoirtse schietkampioenschappen om de titel koning- en koningin-van-ere.

Sinterklaas en bankiers op visite bij de skut

Het gilde Sint Sebastiaan uit Oisterwijk had eind november twee bijzondere activiteiten. Op zondag 24 november bracht Sint Nicolaas een bezoek aan het gilde. Velen waren naar het knusse gildelokaal in het centrum van Oisterwijk gekomen om samen met de kinderen van de gildeleden de goedheiligman toe te zingen. Uiteraard waren de cadeautjes voor de kleintjes niet vergeten.

Dertien medewerkers van het assurantiebedrijf van het hoofdkantoor van de ING-bank uit Amsterdam bezochten op vrijdag 29 november het gildeterrein. Zij schoten met de handboog op een houten vogel. Tegen het einde van de middag werd de vogel zelfs van de wip geschoten.

Hoofdmanschild voor Drunense gilde

Het Sint-Hubertusgilde heeft het sinds de (her-)oprichting in 1958 zonder hoofdmanschild gedaan. Het oude schild bleek net als veel andere oude zilveren prijzen en koningsschilden verloren te zijn vergaan. Op de statiedag van 2 november is daar verandering in gekomen. Tijdens de eucharistieviering is een nieuw hoofdmanschild door beschermheer H. Breeveld overgedragen aan de eerste hoofdmans Ton den Teuling. Gildeheer C. Schouten zegende het schild in.

Het gilde is bijzonder trots op de nieuwe aanwinst. Het schild is vervaardigd door edelsmid Both uit Waalwijk, naar een ontwerp van Jan Toorians. Op het schild staan onder meer afgebeeld, het wapen van de Heren van Drunen, het gemeentewapen, een hoorn, St. Hubertus en de duinen. Het schild is aangeschaft uit de opbrengst van oud-papier dat het gilde regelmatig ophaalt.

Beschermheer H. Breeveld (l) hangt hoofdmans Ton den Teuling het nieuwe schild om

Erps gilde getooid met nieuwe veren

Sinds de teerdag van donderdag 21 november is het Onze Lieve Vrouwe en Catharinagilde uit Erp getooid met nieuwe veren. De veren op de hoeden waren niet meer van de beste kwaliteit en schoonheid. De eens witte kleur was vervaagd tot sober wit, terwijl de sierlijkheid van de veer op sommige hoeden was vervallen tot een kale penneveer. Gezien de giften die het gilde het afgelopen jaar had ontvangen, was het financieel geoorloofd (maar zeker ook nuttig) om nieuwe veren aan te schaffen. De 'gildepot' was kennelijk zó goed gevuld, dat er ook nog een nieuw koningsvest vanaf kon.

Geen plastic op hobbelig jeu-de-boules-terrein

De commissie jeu-de-boules van de kring is er geen voorstander van om plasticfolie op een ongelijk en/of hobbelig terrein te leggen. Dit bleek op de jaarvergadering van de commissie, die op 9 januari in Vught is gehouden.

De vergadering werd bezocht door vijftien gildebroeders van zeven gilden.

Als de terreinomstandigheden niet optimaal zijn, is de commissie er voorstander van het gras zo kort mogelijk te maaien en hier eventueel zand door te strooien. Verder zijn op de vergadering afspraken gemaakt over finaleronden tijdens kringgildedagen.

Regels voor promoveren tamboers

Tamboers kunnen sinds 1 januari van dit jaar alleen promoveren op een federatietournooi. Dit is nog eens duidelijk toegelicht op de jaarlijkse vergadering van de tamboers van kring Maasland. Deze vergadering, bezocht door 24 gildebroeders uit zestien gilden, werd op 14 januari in Berlicum gehouden. Dit promoveren blijkt het afgelopen jaar in Hulsel misgegaan te zijn. Het blijkt daar wel te zijn vermeld, maar is niet bij iedereen overgekomen. Overigens had de vergadering alle lof voor de goede organisatie in Hulsel. De zgn. tijdblokken bleken perfect te werken. Tot nu toe heeft de (nieuwe) klasse 'uitmuntend' geen gevolgen gehad voor kring Maasland.

Statiedag aangekondigd via proclamatie

Sint Sebastiaan Oisterwijk vierde op zaterdag 18 januari de statiedag. Op vrijdagavond is de feestdag aangekondigd in het centrum van de plaats met het voorlezen van een proclamatie door de vaandrig, die werd vergezeld door enige tamboers en vendeliers. Tijdens het avondgedeelte van de teerdag vermaakten de gildebroeders en -zusters zich op sportieve wijze met curling; schuivende schijven. Een bijzonder leuke onderbreking was het raden van namen van gildebroeders en -zusters aan de hand van foto's uit de jonge jaren van de leden. Frappant hoe een gildebroeder moeite heeft met het herkennen van zijn eigen vrouw toen zij pas acht jaar was!

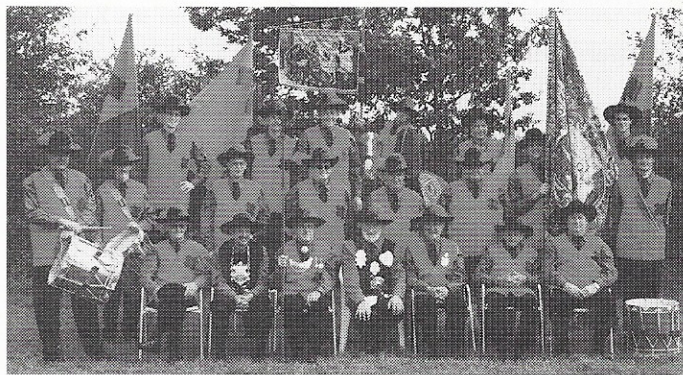
Aanwinst voor Sint Antonius Abt

Sinds de teerdag van 17 januari heeft het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch er een fraaie aanwinst bij. Op deze dag bood mevrouw Sjaan van der Sangen, de weduwe van de overleden Ben van der Sangen, een wisselschild aan. Dit was de wens van haar man om zijn naam in het gilde levendig te houden. Het wisselschild is bedoeld voor het schieten (kruisboog en geweer) en moet gedurende vijftien jaar rondom de verjaardag van de overleden Ben worden verschoten.

Nieuwe kleding in Udenhout

Het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout heeft zich op kermismaandag 25 augustus voor het eerst in nieuwe uniformen gepresenteerd. Die dag was het eigenlijk dubbel feest, want er werd ook om de koningstitel geschoten. Tijdens de H. Mis is de nieuwe gildekleding door gildeheer Van Sprang ingezegend. Het gildetenue is een modern ontwerp uitgevoerd in historische kleuren. Het is in eigen beheer getekend en de kleding is door een plaatselijk bedrijf gemaakt. Het tenue bestaat uit een groene blouse en rode

spencer. Hieronder een zwarte lange broek met zijden bies en zwarte schoenen. Hiermee is het gilde afgestapt van pofbroeken met lange kousen en witte kragen en manchetten.

Nieuwe gildekledij voor Sint Antonius - Sint Sebastiaan

Volgens deken-schrijver Frans Vriens is het tenue nu een mengeling van modern en historie. 'Onze gildebroeders zijn er in ieder geval trots op'.

Groeijende belangstelling voor gilde Udenhout

Het afgelopen jaar kon het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan een behoorlijke aanwas van nieuwe gildebroeders noteren. Op de teerdag zijn twee nieuwe gildebroeders geïnstalleerd. Daarnaast hebben maar liefst drie nieuwe vendeliers en twee tamboers het vendel en de trom gepakt. Na diverse oefendagen zijn deze nieuwelingen al zover dat zij op de teerdag voor de eerste keer naar buiten konden treden. Met het oog op de festiviteiten in 1998, het gilde bestaat dan 450 jaar, is dit een prachtig resultaat. Overigens gaat men in Udenhout het feest groots aanpakken. De maand mei is uitgeroepen tot 'Meimaand - Gildenmaand'. Met als hoogtepunt op tweede pinksterdag (1 juni) de kringdag van Maasland.

Nuland weer terug op het bordes

Als deken-schrijver J. Maas van het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland goed is geïnformeerd is het gilde 'weer terug op het bordes'. Na de gemeentelijke herindelingen levert het nog weleens problemen op, op welk gemeentehuis en waar, de gilden worden ontvangen. Maar in 1996 is het in Nuland op kermismaandag allemaal goed gegaan: de vendelgroet voor de burgemeester werd weer op het bordes van het oude gemeentehuis gegeven.

Gilde heeft Foster Parents kind

Via Foster Parents heeft het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch een kind geadopteerd. Op onder meer de teerdag wordt hiervoor aandacht gevraagd en aandacht gegeven. Zo ook dit jaar. Na de huldiging van diverse jubilarissen op 17 januari moesten gildeleden en gasten eerst langs de melkbus om voor 'hun' kind een gave te storten. Hoeveel deze actie heeft opgebracht, is niet bekend.

Tamboers willen nauwer samen met vendeliers

Vanuit de tromcommissie is de vraag gekomen om voor de trombegeleiding bij het vendelen een instructie-bijeenkomst te organiseren voor vendeliers, tamboers en juryleden. Dit kwam naar voren op de jaarvergadering van de vendelcommissie, 21 januari in Vught. Deze bijeenkomst werd bezocht door tweeëntwintig gildebroeders, uit dertien gilden. Tijdens de vergadering werd uitvoerig stilgestaan bij de uitkomsten van de federatie-vendeliersvergadering. Zo is gevraagd, of de vendelleiders de richtlijnen voor de juryleden extra onder de aandacht willen brengen, zodat deze er naar kunnen handelen. Een vendelier moet gekleed zijn in het tenue dat bij zijn gilde gebruikelijk is. Vendelen in een T-shirt of overhemd met open boord en opgerolde mouwen is niet toegestaan. Ook dient het schoeisel in overeenstemming te

zijn met de rest van het tenue. De vendeltijd moet door de juryleden zeer precies worden aangegeven en als een vendelier moet opdraaien vóór de eindtijd klaar is, moet dit in de puntenwaardering meegenomen worden.

Schutters niet gerust op schiet-problematiek

De schutters zijn er niet gerust op of de problematiek rondom hun vergunningen in relatie tot het milieu op tijd worden opgelost. Dit kwam naar voren tijdens de jaarvergadering van de schietcommissie van de kring, die op 23 januari in Dint her werd gehouden. Velen zijn nog in het ongewisse en zien op tegen de enorme kostenposten die in sommige gevallen ontstaan. Verslag is gedaan van de vergadering met de federatieve schietcommissie. Binnen de federatie is afgesproken een verzoek in te dienen bij het ministerie om een jaar uitstel te krijgen. Dit om meer gilden wat meer tijd te geven hun vergunningen te regelen en het bedrijf dat de ricochetbakken maakt, de kans te geven die op tijd klaar te hebben. Met het oog op de kosten, adviseert de federatie de gilden een eenmalige subsidie bij hun gemeente aan te vragen.

Meimaand O.L.V. van Den Bosch

Deken-schrijver F. v.d. Berg heeft een rooster opgesteld voor de gilden die in de meimaand de vieringen willen opluisteren in de Sint Jan in 's-Hertogenbosch. Vijfentwintig gilden hebben zich gemeld. Evenveel als in 1996. De mis van 10.15 uur op de eerste zondag van mei is toegewezen aan De Oude Schuts uit Den Bosch. Het is een ongeschreven wet dat geen enkel gilde tweemaal achter elkaar de mis van 10.15 uur op de eerste mei-zondag mag opluisteren. De meimaand wordt op zaterdag 3 mei (19.00 uur) geopend door het gilde Sint Catharina uit Den Dungen. Zaterdag 31 mei om 19.00 uur wordt de meimaand in de Bossche kathedraal afgesloten door het Sint-Willebrordusgilde uit Heeswijk.

Land van Guijk

Eigen Gildehuis is centrale plaats voor winteractiviteiten van het Soester gilde

Het Soester gilde beschikt niet over schietbomen; daardoor blijft het schieten beperkt tot de jaarlijkse gildefeesten en twee keer per jaar een bezoek aan de schietbanen van een schietsportvereniging in Amersfoort. Vanuit het Gildehuis organiseert men in de wintermaanden tal van activiteiten, zoals elke maand een kaart- en sjoelavond, waaraan gemiddeld resp. 90 en 40 leden deelnemen. Twee keer een grote gecombineerde kaart-/sjoelavond, op kermis dinsdag en vastenavond, waaraan zo'n 140 leden en vrienden deelnemen. Ook worden er regelmatig contactmiddagen georganiseerd, zoals op de laatste zondag van oktober, de eerste zondag van het nieuwe jaar en op Roosjeszondag (halfvasten). Er worden vele manieren gezocht om contact te onderhouden met en tussen de leden.

Het gildekorps oefent tijdens de winterperiode in het Gildehuis en treedt naar buiten bij bruiloften (50 of 60 jaar) van gilde- of korpsleden. Op vrijdag 29 november werd een bijdrage geleverd aan de opening van een nieuw bedrijventerrein in Soest. Hier was speciaal aandacht besteed aan de beveiliging van de bedrijfshallen. In vroeger tijd had het gilde de functie van have en goed met buks en boog te verdedigen. Dat, maar ook de goede samenwerking tussen Soester Zakenkring en gilde, waar het ging om de sponsoring van de gildefeesten 1996, was aanleiding om een optreden te verzorgen en daarmee een bijdrage te leveren aan de opening van het bedrijventerrein 'De Grachten'.

Koppermaandag en teerdag Sint Antonius Abtgilde Blitterswijk

Maandag 20 januari kwam het gilde bijeen voor de te vieren

koppermaandag. Deze avond voor eenieder toegankelijk, ook voor niet-leden werd ingezet met een Duitse broodmaaltijd (gebakken bloedworst en balkenbrij met roggebrood en 'kruut'). Daarna een terugblik op het voorgaande jaar middels foto, film etc. Daags daarna om 9 uur H. Mis met gilde-eer, gevolgd door jaarvergadering en opening van de teerdag ter ere van Sint Antonius (17 januari). De Mis werd voorgegaan door kapelaan P. Bronneberg, die de zieke gildepriester pastoor J. Holtus verving.

Na de Mis begaf men zich met vliegend vaandel en slaande trom richting St. Antoniuskapelletje, om dank uit te brengen van het voorbijge jaar, de herdenking van de overledenen binnen het gilde en steun te vragen voor het komende jaar.

Hierna de Limburgse koffietafel met aansluitend de jaarvergadering.

Hierin bedankte de 1e gildemeester nog eens alle leden voor de verrassing, die men hem op 18 januari ten deel viel. Hij benadrukte nogmaals dat een man dat onmogelijk kan, maar dat de broederschapsgedachte die bij de leden heerst hem in het verleden gesteund had en hoopt dat ook voor de toekomst. Eén man wilde hij wel naar voren schuiven, namelijk Wim Reijnders, die te kennen had gegeven zijn taak (na een lange ziekteperiode) binnen de overheid neer te leggen. Voorgesteld werd, hem te benoemen tot Ere-deken. Een warm applaus viel hem ten deel. Tevens werden deze dag twee jubilarissen gehuldigd met hun 40 jarige lidmaatschap, t.w. Jan Pijpers en de Jan Stoks, beiden nog altijd zeer actief betrokken bij het geheel, met de wens dat dit nog lang zo in goede gezondheid moge zijn.

Na het aannemen van twee nieuwe leden en het benoemen van Sraar Gooren als deken-schatbewaarder werd de vergadering gesloten, waarna de plaatselijke café's met een bezoek vereerd werden. Om 19.00 uur werd iedereen terugverwacht in het gemeenschapshuis voor het diner en een gezellige feestavond. De organisatie was in handen van de vendeliërsgroep en zij kweten zich uitstekend van hun taak. Na het diner volgde een avondvullend programma met muziek, dans en parodie. Een zeer geslaagde avond.

Baronie en Markiezaat

Een nieuw rouwbord in de Sint Gertrudis

In de Waterschans nr. 4-'88 en nr. 2-'89, het blad van de Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom, schreef Mr. O. Schutte, secretaris van de Hoge Raad van Adel, een verhandeling over de rouwborden in de Grote of Sint Gertrudiskerk te Bergen op Zoom in de zeventiende eeuw. Hij schrijft onder meer dat de rouwborden het interieur van de kerk in hoge mate sierden. Door de verwoesting van de kerk en het interieur in 1747 door de beschieting van de Fransen en bij het opruimen van alle afbeeldingen van wapens in de periode 1795 - 1798, verdwenen ook de rouwborden. Sommige zullen misschien tijdig door de familie zijn teruggenomen en bevinden zich nog op een zolder of in een familie-archief. Wij moeten het nu echter doen zonder deze voorwerpen van familie-geschiedkunde, die vaak prachtig gebeeldhouwd waren en fraai met wapens beschilderd. Het kerk-interieur is er minder verhalend door geworden

Nieuw rouwbord

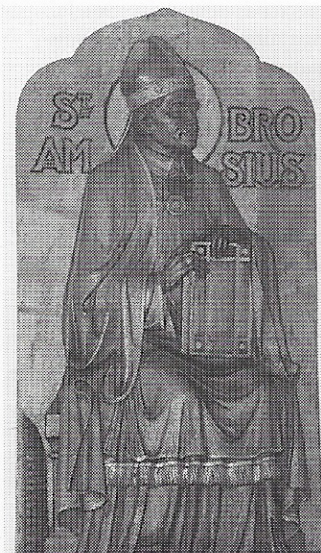
In de Sint Gertrudiskerk bevindt zich een kapel die is toege-

wijd aan Sint Sebastiaan. Bij de heroprichting van het gelijknamige gilde in 1986 kon de kapel in gebruik genomen worden. Naast beide reeds aanwezige zeventiende-eeuwse terracotta beelden van Sint Sebastiaan en van Sint Ambrosius werd in 1995 in de kapel een nieuw, eigentijds rouwbord geplaatst. Hiermee wil het gilde de overleden gildebroeders in gedachten zo dicht mogelijk bij zich houden; zeker ook een doelstelling van de vroegere rouwborden. Twee namen staan reeds in goud op het rouwbord vermeld.

Het rouwbord is van zwaar eikenhout, door gildebroeder André Visch met vlijt en vakmanschap vervaardigd. Op het bord zijn de wapens afgebeeld van Sint Sebastiaan en de geslachten van Glymes en van der Dilt (de Heren van Bergen op Zoom en van Borgvliet), waaraan het gilde zijn naam te danken heeft. Met dit fraaie rouwbord is het interieur van de gildekapel op een zinvolle wijze uitgebreid.

Sint Ambrosius draagpaneel

Op 26 oktober 1922 is de parochiekerk van Sint Antonius in Terheijden uitgebrand. De herinrichting na de brand werd opgedragen aan architect Jos Cuypers uit Roermond. Deze maakte een offerte en tekeningen van o.a. een preekstoel. In de kuip daarvan zouden gebeeldhouwde, gepolychromeerde (veelkleurige) eiken panelen gemaakt worden, voorstellende

Draagpaneel

de vier evangelisten. De opdracht daarvoor werd op 23-1-1923 bevestigd. Ze werd echter om onbekend gebleven redenen uitgevoerd met de afbeeldingen van vier kerkleraren, o.a. Sint Ambrosius. Op 9 oktober werd de kerk weer geconsacreerd met daarin de nieuwe preekstoel.

In 1958 is het interieur van die kerk, tijdens de meest recente 'beeldenstorm', vernieuwd en de preekstoel verwijderd. De vier tableaux werden door de aannemer als niet meer functioneel meegenomen en begonnen 'een eigen leven te leiden'. Dat van Sint Ambrosius bleef in de bouwkeet bij de kerk achter.

Van daar uit kreeg kapelaan C. Rombouts het in 1962 in bezit. Het kwam in zijn kamer te hangen en is na zijn verhuizing naar Gilze van de polychromie ontdaan (helaas), behalve de goudkleur.

Op 7 december 1989, bij de heroprichting van het Sint Ambrosiusgilde in Gilze, was pastoor C. Rombouts getuige. Na de plechtige installatie van het gilde op 8 december 1990 heeft hij het paneel aan het gilde 'toegezegd na overlijden' en dat notarieel laten bevestigen. Bovendien mocht het gilde het paneel steeds gebruiken bij zijn optredens. In juni 1994 echter heeft hij het aan het gilde geschonken op voorwaarde dat het in de parochiekerk bewaard wordt als het gilde het niet in gebruik heeft. Het hangt nu in de Gilzer parochiekerk tegen de zijgevel bij de ingang H. Hartschool.

Twee gildebroeders dragen het in een frame gevatte paneel steeds mee als gildeblazen, telkens als het gilde zich in een optocht of defilé manifesteert.

De neo-gotische afbeelding van bisschop en kerkleraar Sint Ambrosius, zittend met een boek op zijn knie en geflankeerd door een bijenkorf, dient niet alleen als boegbeeld van het gilde maar heeft de gildebroeders ook geïnspireerd bij het ontwerpen van diverse gildeattributen. In het medaillon van hun vaandel komt de zittende Sint Ambrosiusfiguur terug. Elke geïnstalleerde gildebroeder draagt op zijn groene kraag

een zilveren speld waarop de in zilver gegoten afbeelding van de patroonheilige. De hoofdman draagt als voorganger de zilveren hoofdmansikkel waarop weer een (extra grote) zilveren Sint Ambrosius van de zelfde afbeelding. Ook in zijn staf is de patroonheilige verwerkt, maar nu in messing uitgezaagd en op de 'bonenpot' (de stembus van het gilde) is dezelfde afbeelding in alpaca aangebracht.

Het Sint Ambrosiusgilde steekt zijn patroonheilige dus niet onder stoelen of banken en dat is gekomen door brand in de kerk van Terheijden. Oneerbiedig, maar een goed voorbeeld van 'hergebruik'.

Kruis en Voetbooggilde Sint Jan Baptist, Sprundel

Het Sint Jan Baptistgilde uit Sprundel is het oudste gilde uit de omgeving en heeft een caert van 19 maart 1618.

„Ende sullen alle dese voors. articulen van weerden gehouden wesen, tot geliefde oudt wedderroepen van ons, onse voors. Nichte ende haere nacecomelingen, Des tot oironde hebben wij dese met eijgene handen geteeckent, ende met onse aangeborne Waepen doen bekreghtigen, Binnen der Stadt van Brussel den 19 de Marty 1618. Was onder-teijckent Frederich Grave vanden Bergh enden Henrich Graeff zu den Berch, hebbende onder uijt hangende een Zegel in roode wassche aen een dobbelde francijnen staert.”

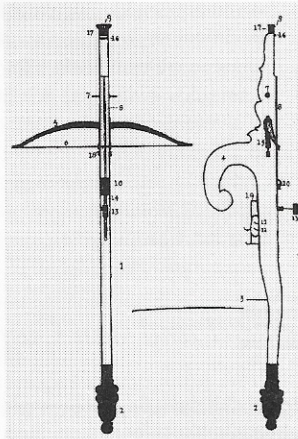
Het gilde is aangesloten bij de kring Baronie en Markiezaat.

Tijdens de onlangs gehouden kringgildedag, in Hoogerheide, kwamen we in gesprek met gildebroeders uit Diessen. Daarbij bleek dat er weinig kennis was met betrekking tot het wapen, waarmee wij onze sport beoefenen. Daarom hierbij een doorsnede van de St. Jansboog of Balansboog.

Met deze boog wordt geschoten op een baan van 61 meter. Het Sint Jorisgilde uit Rijsbergen schiet met hetzelfde wapen. Deze sport kan alleen beoefend worden in de zomermaanden, daarom is het gilde ook aangesloten bij de Bond van Sint Jorisgilden van de Belgische Noorder-Kempen.

Samen met de Sint Jorisgilden uit Rijsbergen, Castelné, Hoogstraten, Loenhout, Meer, Meerle, Minderhout en Wortel is er een onderlinge competitie. Er wordt geschoten in 3 categorieën: Ere, A en B, afhankelijk van het gemiddelde van het voorgaande seizoen. In 1995 en 1996 werd gildekoning Frie Konings algemeen kampioen van deze competitie. Ook behaalde het eerste zestal in 1996 de eerste plaats bij de Dupré-schieting. Dit is een trofee welke is geschonken door de weduwe van Baron Dupré uit Meer (België).

Het Sint Jan Baptistgilde telt 32 leden waarvan 22 broeders actief schutter zijn. Zij nemen deel aan de bondsschietingen en aan de onderlinge schieting van het gilde, de z.g. 'rot-verschietingen'. Het Koningschieten op de wip vindt om de vier jaar plaats op of rond 24 juni, geboortedag van Sint Jan de Doper. Jan van de Maagdenberg is de regerend Koning.

Doorsnede St. Jansboog of balansboog

Wat het mooie van schieten is? Het raken!

Negen handen liggen met de palmen omlaag op het gildevaandel, even valt er een plechtige stilte in de Terheijdense Antonius Abtkerk. Negen nieuwe leden van de kloveniersgilde van Sint Antonius Abtgilde leggen hun gelofte van trouw af, onder hen vijf vrouwen. Dat is iets bijzonders, want het is voor het eerst dat vrouwen ceremonieel worden opgenomen als lid van het Terheijdense gilde.

Het Gregoriaanse koor zingt, donkere mannenstemmen warmen de hoge kerkbogen, twee tamboers roeren de trom,

bazuinen blazen en pastor Hans Schepers spreekt over de gelijkwaardigheid van man en vrouw. In de banken zitten de gildeleden. Zij hebben jarenlang discussies gevoerd over de vrouw in het gilde. Zij hebben de sjerpen om, het zilver prijkt op de gildepakken. Of zo'n exclusief mannenvereniging als een schuttersgilde, wel vrouwen toe mocht laten? In de aan schuttersgilden zo rijke provincie Noord-Brabant was het lang een heikel punt.

Schuttersgilden, veelal ontstaan als een gewapende burgerwacht, bodyguards van de gezeten burgerij, golden immers eeuwenlang als een exclusief mannen-bolwerk. Tenslotte kregen de afzonderlijke gilden, in januari 1996, de vrijheid een eigen keus te maken, een gilde, elk gilde is autonoom! In Terheijden stemden ze vóór de intrede van vrouwen in het gilde. Dat gebeurt naar oude gewoonte, met witte en bruine bonen. Pastor Schepers, zelf ook gildelid: „een witte boon is vóór, een bruine tegen” Zijn er voldoende witte bonen bij je verkiezing, dan bezegelt „dat” je lidmaatschap. Dankzij voldoende witte bonen krijgt de feminisering van het geweer-schieten ook in Terheijden een kans.

Vijf vrouwen stonden er zaterdag 18 januari 1997 voor pastor Schepers. Samen met vier gildebroeders beloofden ze trouw aan de tradities van het gilde, samen in volle klederdracht, zestiende eeuws, sobere groene jurken, de kleur van schutspatroon Sint Antonius. In een eeuwenoud gebouw waar kaarsen branden en houten heiligen vanaf de muur toekijken, voltrekt zich een waardig en eeuwenoud ritueel dat verre staat van goedkoop folkloristisch theater. Gildebroeder Harrie Bruijns zwaait met gecontroleerde bewegingen het vaandel en op de achtergrond zingt het koor „Salve Regina”, de pastor zet het applaus in en alle aanwezigen klappen spontaan mee.

Wat het mooie van schieten is? Het raken! Zo simpel is dat, vindt Lilian van der Steenhoven, één van de eerste vijf gildevrouwen. Hogere doelen raken haar niet. Lilian: „Hoeft ook niet, we zijn vooral lid geworden vanwege onze echtgenoten. Maar dat niet alleen; de spanning om dat vogeltje te raken”. Voor de verontruste dierenliefhebber: dat vogeltje is een ronde houten schijf, die op de achttien meter hoge schutsboom wordt bevestigd, in de schutterskringen bekend als de 'staande wip'. Het schuttersgilde, van Terheijden, dateert officieel uit 1661. Officieuze bronnen wijzen echter naar het jaar 1551 als oprichtingsdatum. Het is daarmee een van de oudste schuttersgilden van West-Brabant. De meeste gilden dateren uit een tijd dat boog-en geweer-schieten een van de weinige volksvermaken was. Schrijver Bruijns van het gilde: „De gewone man kon lezen noch schrijven, alle sporten moesten nog uitgevonden worden, dus vermaak op deze wijze.” In 1718 gebruikten de broeders van het gilde bij het jaarlijks koningschieten liters bier per dag. Dat is momenteel wel iets minder. Zaterdag is er na de plechtige belofte ook wat bier door de dorstige kelen gegaan.

Lilian: „Het is niet alleen het schieten, maar ook het sociale leven er omheen, de optochten, de gildefeesten, het klaar staan voor elkaar etc.” Pastor Schepers: „Het gilde neemt met zijn tradities in het sociale leven van de Terheijdense gemeenschap, een zeer bijzondere plaats in en dat is geweldig, fantastisch.”

Nog één keer blazen de bazuinen, roffelen de tamboers, zwaaien de vendeliers met hun vandenels, zo marcheren of beter: zo lopen de gildebroeders en gildezusters de kerk uit, het avonddonker in, de bajonet en vandenels fier omhoog. Het is alsof er weer een zestiende-eeuws legertje optrekt naar de schansen van Terheijden.

Een nieuw schietterrein

Sinds 1967 is het Colveniersgilde Sint Bavo Rijsbergen van 80 meter buitenbanen overgestapt naar 50 meter binnenbanen. Dit is uiteraard niet zomaar gebeurd.

Door zelfarbeid en een enthousiaste lokaalhouder die de bouwgrond beschikbaar stelde werd een voor die tijd

moderne 4 - 50 meterbanen met gildelokaal gerealiseerd. Bij beëindiging van de horeca activiteiten van de lokaalhouder ontstond er even een hachelijke situatie van hoe nou verder. Gelukkig werden de gronden met accommodatie aangekocht door de gemeente Rijsbergen. Dit in verband met het in de toekomst te realiseren 'Dorpsplan'. Bavo werd huurder en gelijktijdig met de huurovereenkomst werd een intentieverklaring ondertekend dat mochten de gronden nodig zijn voor het toekomstig te realiseren 'Dorpsplan' dan zou de gemeente alles in het werk stellen om voor een vervangende locatie te zorgen.

Groot was de vreugde bij Bavo toen bekend werd dat de gronden niet in de bestemming lagen van het te realiseren 'Dorpsplan'. De onderhandelingen werden dan ook omgebogen van uitzien naar een andere locatie naar het bepalen wat dient te gebeuren aan achterstallig onderhoud en is de gemeente bereid de gronden met accommodatie over te dragen aan Bavo in de vorm van erfpacht met recht van opstal. Na twee jaar onderhandelen met de gemeente zijn beide partijen tot een voorstel gekomen dal wederzijds instemming kan wegdragen. Erfpacht met recht van opstal voor 30 jaar. Een bedrag voor het achterstallig onderhoud en Bavo wordt in gelegenheid gesteld een bescheiden uitbreiding te realiseren van het gildelokaal.

Medio of eind 1997 hoopt Bavo haar gerenoveerde banen en lokaal te kunnen heropenen.

Basisscholen bezoeken het St. Hubertusgilde Etten-Leur.

Een verslag van enkele leerlingen van groep 8 van de Hertog Janschool.

St. Hubertusgilde Etten-Leur.

Geschiedenis

Het gilde is heel Brabants en daarom vertellen ze het op scholen. Het gilde is opgericht in 1752, toen kregen ze toestemming van Prinses Anna. Er zijn verschillende gilden, zoals schuttersgilden en ambachtsgilden. Het schuttersgilde beschermde de mensen. Ze maakten een klein legertje en beschermden de mensen en het Koningshuis. Het logo van het St. Hubertusgilde hebben ze van Sint Hubertus zelf. Hij kwam op het verkeerde pad doordat zijn vrouw overleed. Hij ging drinken en jagen. Toen hij aan het jagen was op een hert, verscheen er een kruis tussen het gewei.

Prinses Anna heeft ook een reglement, dat ook wel caert genoemd wordt, en daarin staat dat als je vloekte 5 cent moest betalen en dat er geen vrouwen bij het gilde mochten. Tegenwoordig mag dat wel maar niet overal. Rond 1916 werd het gilde op de Leur slapende. De laatste gildebroeders hebben het zilver kwijt gemaakt. Maar ze hebben de oude caert met de handtekening van Prinses Anna nog wel bewaard.

Het gilde zelf

Zoals wij al zeiden is het gilde heel Brabants. Je kan bij het gilde vanaf je 10 jaar.

Op de Leur is de jongste 15 jaar. Gildebroeder zijn is heel duur want als je gaat trouwen, moet je het gilde een krat bier schenken en als een gildebroeder dood gaat moet de weduwe een krat bier schenken, omdat hij altijd met zijn gildebroeders heeft geleefd. En dan proosten ze op zijn geluk. Bij het gilde speelt geld geen rol. Als ze geld verdienen, bij wedstrijden, geven ze het dezelfde avond nog uit aan goede doelen zoals: De gehandicapten, de kankerpatiënten en voor de rest aan alles dat geld nodig heeft.

Bij het gilde is werken geen argument. Als je in het gilde wilt gaan ze eerst stemmen. Dat stemmen doen ze met bruine en witte bonen. De witte boon is goed en de bruine boon is fout. Bij het stemmen mag er niet 1 bruine boon tussen zitten, want dan mag je er niet meer bij komen. Je mag wel bij het gilde, maar niet meer als je eruit bent gegaan.

Je hebt ook nog verschillende sjerpen.

Je hebt: Groene: Schutters.
Rode Martelaren.
Gele Imkers.
Blauwe: Maria.

Dan heb je ook nog een groene sjerp met Vaandrig erop. Dat is een man die met het vaandel zwaait. De koning heeft een zwarte breuk over zich heen met echte zilveren platen. Als je koning bent moet je zelf zo'n plaat maken met je naam en het jaartal waarin je koning bent geworden. Dan moet je ook een vat bier schenken.

Koningschieten

Als je koning wilt worden, kan dat niet zo maar. Je moet dan eerst Koningschieten, als je dat wilt. En Koningschieten gaat als volgt: Er hangt een vogel 14 meter hoog op een stok. Dan moeten ze een looike trekken. Dan moeten ze gaan schieten met kruisbogen (zonder vizier).

De punt van de pijl is bot. Je moet nu niet denken dat het een botte punt is, want er zit geen punt aan. Dan moeten ze gaan schieten op volgorde van het looike. Degene die hem er als eerste afschiet is de koning. Dan moet de koning een vat bier schenken.

Vaandelen:

Vaandelen is een heel zwaar werk. De stok weegt ± 10 kilo. Het is ongeveer 1,5 meter bij 1,5 meter.

Ze houden met het vaandel ook wedstrijden. Dan moeten ze

8 minuten met het vaandel zwaaien, het vaandel mag de grond niet raken tijdens het vaandelen. Het was interessant om te zien. Je mocht het zelf voelen hoe zwaar de stok was. De man die met het vaandel zwaait heet vaandrig.

Krystie & Elke

Het Sint-Hubertusgilde

Op 17 juni ging groep 8 van de Hertog-Janschool naar de Mouterij. De Mouterij is het bijeenkomsthuis van het Sint-Hubertusgilde. Daar werden we vriendelijk ontvangen door vaandrig Ruud de Graaf. Hij leidde ons naar de vergaderzaal. Daar werd er eerst wat uitgelegd over het gildehuis, de foto's die aan de wand hingen en de vele trofeeën. Toen kregen we wat te drinken en werd er nog wat verteld over het vaandel. Daarna gingen we naar de schietzolder waar enkele kinderen een pijl voor de kruisboog kregen. In de winter wordt daar geoefend. Daarna gingen we naar de schietbaan waar de gildekoning een paar keer liet zien hoe je kruisboog moet schieten, wat hij ook nog goed deed. Daarna liet de vaandrig zien hoe je moet vendelen. Sommige kinderen mochten het proberen maar het viel tegen en was enorm zwaar. We kregen ook nog een gedenkbordje van zilver en tin.

Toen reden we terug naar school. Hartelijk bedankt aan Toon Roovers, Piet Teunissen en Ruud de Graaf en aan het hele Hubertusgilde

Groetjes Rechad en Martijn

HET GILDEFESTIVAL 1998

KRAKAU: 28 - 30 AUGUSTUS 1998

Krakau, de mooiste stad van Polen, is het toneel van het eerstvolgende gildefestival. Dat deze stad met al zijn authentieke oudheden een schitterend decor vormt, waar het festival tot volle glorie komt, behoeft geen betoog.

Polska Travel is de enige Nederlandse reisorganisatie gespecialiseerd in reizen naar Polen. Ook naar het gildefestival kunnen wij voor u arrangementen, naar uw wens samengesteld, verzorgen. In diverse prijsklassen hebben wij voor u reeds hotels vastgelegd.

Voor informatie kunt u contact opnemen met:

POLSKA TRAVEL
ZUILESTEINLAAN 30
6825 AS ARNHEM

TELEFOON : 026 - 3640834

TELEFAX : 026 - 3629060

E-MAIL: POLSKA@WORLDACCESS.NL

NIEUWS MET NAMEN

Kwartier van Oirschot

Hilvarenbeek

Op verzworen maandag, 13 januari 1997, is door de algemene vergadering van het Hilvarenbeekse Gilde Sint Joris H. van Beusekom tot deken-schrijver gekozen.

Bij de viering van het patroonsfeest van Sint Sebastiaan op 21 januari 1997 heeft het gelijknamige Hilvarenbeekse gilde maar liefst vijf zilveren gildebroeders en één zilveren gildezuster gehuldigd.

Staand v.l.n.r. J.v.d. Loo, Jac. van Dort, C. Abrahams, Jan van Dort, C. van Gestel en zittend tweede van links Leida Ansems-Michelbrink

Lage Mierde

Rechts de nieuwe koning

Op de derde dinsdag van september werd bij Sint Ambrosius uit Lage Mierde na drie jaar weer koning geschoten. Als wapen hanteert dit gilde de kruisboog op doel. Na een anderhalf uur durende strijd werd Kees v.d. Wouw met 60 punten de nieuwe koning. Oud-koning Piet Roest behaalde 59 punten en moest daardoor zijn meerdere in Kees erkennen.

Oirschot

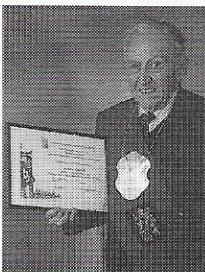
Op 15 december 1996 was de 81-jarige Ad de Kroon 60 jaar gildebroeder van het Sint Sebastiaansgilde uit Oirschot. Deze telg uit het aloude brouwersgeslacht werd destijds tegen de wil van zijn ouders lid van het gilde. In de beginjaren was hij invallend standaardrijder en won daarmee zelfs enkele prijzen. Ondanks zijn drukke werkzaamheden als directeur van De Kroon's Bierbrouwerij bezocht hij de activiteiten van het gilde regelmatig. Hij ontving voor zijn jubileum een zilveren speld met inscriptie en ingelegde diamant. Bescheiden weet hij te vertellen dat het geen kunst is zo lang lid te zijn, als

je het geluk hebt gezond te blijven en oud te worden.

De vendelgroet voor Ad de Kroon

Tilburg

Sjef Timmermans met oorkonde

Tijdens de algemene kringvergadering van 20 november 1996 is de heer J.P.F. Timmermans onderscheiden met de oorkonde van de Kring van Schuttersgilden "Het Kwartier van Oirschot". Hij kreeg deze onderscheiding voor zijn 25-jarig lidmaatschap van de schietcommissie voor de kruisboog op wip. Verder memoreerde Piet v.d. Heijden, die namens het kringbestuur de oorkonde overhandigde, de vele verdiensten van Sjef als kringbestuurslid en materiaalbeheerder.

Vessem

Tijdens de jaarlijkse teerdag van Gilde Sint Lambertus uit Vessem op 17 september 1996 is Jan Schoenmakers gehuldigd vanwege zijn 40 jarig gildebroederschap. Ter gelegenheid hiervan ontving hij onder meer het zilveren kringonderscheidingsteken.

Huldiging met kringzilver

Kempenland

Twee onderscheidingen voor keizer Jo de Bie

Op zaterdag 16 november 1996 reikte burgemeester drs. J. Berger een koninklijke onderscheiding uit aan Jo de Bie uit Waalre. Bij gelegenheid van zijn 40-jarig lidmaatschap van het Sint Willibrordusgilde werd hij benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Door kringvoorzitter Henk Luiten werd hem een gouden

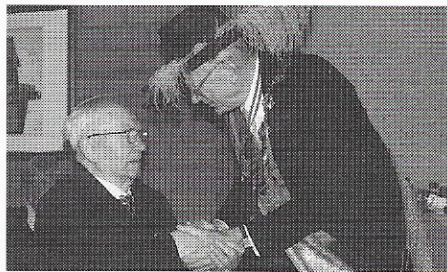
kringonderscheiding opgespeld. Jo is sinds 1962 overheidslid, als kapitein, koning en sinds 1985 ook als keizer. Na de huldiging bood het gilde de jubilaris een receptie aan. Veel gildebroeders en andere inwoners van Waalre kwamen Jo de Bie geluk wensen.

Jo de Bie gehuldigd

„Ik vind het fijn om bij Catharina te zijn“

Zo reageerde gildeboeder Harrie Geurds van het Sint Catharinagilde Tongelre nadat hem door de voorzitter van Kring Kempenland de speld van verdienste was uitgereikt vanwege zijn 40-jarig lidmaatschap. „En te blijven!“ voegde hij er nog haastig aan toe. „Da's nou 'n heel eigen manier van het hernieuwen van de eed van trouw!“ zo complimenteerde op een gevatte manier de Kringvoorzitter, Harrie's reactie. Harrie liet, gezeten in

Harrie Geurds onderscheiden

zijn rolstoel en met als rugdekking nagevoel zijn hele familie, de huldiging wat gelaten over zich heenkomen. Maar zijn alerte en tevens ook eenvoudige reactie sprak boekdelen. De familie Geurds bood het gilde als dank een glas-in-loodraam aan met daarin het familiewapen uitgebeeld. Deze huldiging was een van de hoogtepunten van de officiële gildezitting ter gelegenheid van de patronesdagviering op 25 november j.l. In diezelfde zitting werd ook het eerste officiële exemplaar uitgereikt van het 'Dagboek van Jan Hendrickx'. Rob v.d. Bemt, kleinzoon van Jan Hendrickx, mocht dat exemplaar in ontvangst nemen omdat hij op grond van de familierelatie, maar vooral vanwege het feit dat hij certijds deze geschriften in eigendom aan het gilde had overgedragen, het meest in aanmerking kwam. Een tweede exemplaar was bestemd voor de gildeheer Martien van Doorne Wzn. en een derde ging naar de Stichting Outer en Heerd. Daarna was er voor de overige aanwezigen gelegenheid om 'gewone' exempla-

ren te kopen en deze gingen als warme broodjes over de toonbank. Enkele gildebroeders kregen vanwege hun verdienste voor het gilde - het onopvallend werken achter de schermen - toepasselijke onderscheidingen uitgereikt. Ook kon aan de Stichting Khon Kaen - dat is een stichting die ijvert voor een onderwijsinstelling voor slechthorende en dove kinderen in Thailand - een cheque van f300,- worden overhandigd. Dat was het resultaat van een klein jaartje sponsoren van het eigen gebrouwen gildebier 'Cathrien Tongers'. En natuurlijk was ook deze patronesdagviering omlijst met de bekende onderdelen zoals een plechtige eucharistieviering, vendelhulde, hernieuwen van de eed van trouw het kerkelijk gezag, en hapjes en drankjes in Catharinahof, het eigen huis van het gilde. De laatste vertrekkende gildebroeder deed op 26 november heel vroeg het licht uit.

Koning Sint Catharinagilde tot Blortem en Gestel

Het driejaarlijks koningschieten vond plaats onder grote belangstelling op 2 juni 1996. Leo van der Sangen bood bij gelegenheid van zijn koperen jubileum een door hem zelf ontworpen nieuw vendel aan. Tevens ging een actie voor nieuwe sjerpen van start. Het koningschieten had een spannend verloop. Tot de 84e pijl was er steeds een flink stuk blijven kleven, maar toen hing er nog slechts een veer. Op het volgende schot roerde de veer zich niet, totdat de afgetrede koning Henk Sporen onder de boom plaats nam. Nog voordat deze zijn boog kon spannen, zag hij de veer omlaag dwarrelen. Het laatste schot was van Frans van de Loo geweest, die daarmee reglementair koning werd.

Patroonsdag gilde Sint Sebastiaan

Op 25 januari 1997 vierde het gilde Sint Sebastiaan uit Mierlo haar patroonsdag. Deze dag ging van start met een heilige mis in de kapel van huize Betanië. Na de hernieuwing van de eed van trouw aan het kerkelijk gezag en het brengen van de vendelgroet, vertrok het gilde naar het clubhuis voor een koffietafel. Nadat iedereen goed gegeten had werden de twee nieuwe leden, Pieter-Jan Steeghs en Harry Stienen en het aspirantlid Jean-Paul Smink, geïnstalleerd. Na deze plechtigheid kon de jaarvergadering aanvangen. Na een paar uur vergaderen waarin een fantastisch besluit genomen werd, kon het gilde weer huiswaarts gaan om 's avonds met partner terug te keren voor een geweldig feest. Het feest werd gevierd in de stijl van Hollywood en dus werden op deze avond diverse Oscars uitgereikt. De eerste Oscar was voor Hannes Hurkmans. Hij kreeg hem voor zijn inzet voor het gilde en voor het feit dat hij 70 jaar gildebroeder is. De onderscheiding hieraan verbonden was een gouden rozet

die door kringvoorzitter Henk Luiten werd opgespeld. Dit was voor beiden een speciale gebeurtenis, omdat dit de eerste keer was dat een dergelijke onderscheiding werd uitgereikt. De volgende twee Oscars konden helaas niet persoonlijk worden overhandigd omdat de weersomstandigheden, de mist, en de lange afstand die zij moesten reizen, dit niet toelieten. De tweede Oscar was voor dhr. P.H.L. Vrijdag omdat hij al 25 jaar Gildeheer van het Sint Sebastiaangilde is. Het cadeau wat het gilde wil schenken, een gouden ring met het wapen van Sint Sebastiaan, zal op een later tijdstip worden overhandigd. Dit geldt ook voor de derde Oscar die werd toegekend aan Gildeheer M.K.P. Jonkers voor zijn onvergetelijke inzet toen het gilde nieuwe uniformen nodig had. Ook kreeg hij deze Oscar voor zijn jarenlange inzet als gildeheer. De vierde Oscar was voor Gildevrouw Annette de Jonge. Helaas kon deze niet uitgereikt worden daar deze vrouw op 19 december 1996 ons werd ontnomen. Toch kreeg zij deze Oscar voor haar 25-jarige inzet en steun aan ons gilde. Op nadrukkelijk verzoek van haarzelf wordt de Oscar overhandigd aan mevrouw Ferdinandusse. De laatste Oscar was voor de jongere leden van het gilde omdat zij de oudere leden ervan overtuigd hebben dat met de energie van de jongeren en de kennis van oudere gildebroeders, het moet lukken om in 1998 de kringdag van Kring Kempenland te organiseren. Deze Oscar werd daarom symbolisch overhandigd aan gildebroeder Math van Knippenberg. Deze beslissing werd door Kringvoorzitter Henk Luiten met vol enthousiasme toegejuicht. Hij wenste ons dan ook veel succes met de organisatie van deze dag. Na deze officiële ceremonie werd het een geweldig feest met muziek, dans en plezier. Het was een dag vol van broederschap waar het gilde Sint Sebastiaan nog lang over na zal praten.

22e Brabantkruis

Zoals elk jaar was het weer vroeg dag op het schietterrein achter de Gennep watermolen. Veel schutters probeerden toch weer het Brabantkruis te bemachtigen, en voor de ouderen het veteranenschildje. Het weer was niet slecht, hoewel het 's middags begon te regenen. Op de tweede zondag begon het te regenen toen iedereen naar huis was, maar de derde zondag regende het de hele dag. De laatste zondag was het droog en scheen af en toe de zon. Op deze dag bleek ook dat er maar 3 schutters waren met 60 treffers, te weten: Leo Schellekens, Martien van Loon en Piet Mingers. Bij de veteranen waren het Alouis Schellekens en Sjef van Kuringen die met 58 treffers moesten kampen. Dit laatste was snel beslist: Sjef miste en Alouis schoot raak. Leo, Martien en Piet moesten meer schoten lossen, maar uiteindelijk was het

Martien van Loon die zich winnaar mocht noemen van het Brabantkruis. Hij is de tweede schutter, na J. v.d. Vondevoort van het Sint Jorisgilde Oirschot, die in het bezit is van zo'n kruis. In 1997 zal de 23e wedstrijd om het Brabantkruis zijn op de zondagen 26 oktober en 2, 9 en 16 november. Hopende dan weer veel schutters te mogen treffen.

Sint Jorisgilde Heeze 1996

Het afgelopen jaar had het Sint Jorisgilde Heeze twee gouden gildebroeders in haar midden. Als eerste de kapitein Jan Cuijten. Hij kreeg op de patroonsdag, 20 april, in het gildehuis, door de voorzitter Jan van Lierop het zilveren ereschild opgespeld voor zijn 50-jarig gildebroederschap. In het dankwoord aan de jubilaris werd stilgestaan bij de diverse functies die hij in het gilde bekleed heeft en het vele werk dat Jan voor het gilde verricht heeft en nog steeds doet met medewerking en ondersteuning van zijn vrouw. Zij kreeg een bloemetje aangeboden. Vervolgens was de beurt aan Eredelen mr. dr. L. de Gou, vergezeld door zijn echtgenote. Zij waren al vroeg uit het verre Lemiers (Zuid Limburg) vertrokken. Ook hij kreeg de zilveren erespeld opgespeld door de voorzitter. Deze memoreerde hoe de banden met het gilde zijn ontstaan; de vele uitnodigingen naar Venlo-Blerick aan het gilde, het grondstuk, waar het gilde de lusten en de lasten, en hij de lasten van heeft, de goede raad en het advies, kortom het goede gildebroederschap. Ook mevrouw de Gou kreeg een bloemetje aangeboden. Vervolgens werden de jubilarissen gefeliciteerd en toegesproken door achtereenvolgens de voorzitter van Kring Kempenland Henk Luiten, de districtsvoorzitter de heer de Greef en de voorzitter van het Gilde van Sint Agatha de heer Verbeek. Tijdens de Sint Jorisdag werden twee nieuwe aspirant gildebroeders geïnstalleerd, Jordi Rooyackers en Bas Verest. Zij komen de gelederen versterken als vendelier.

V.l.n.r. Jan Cuijten en echtgenote, L. de Gou en echtgenote.

Jean Coenen, koning van Sint Jorisgilde Zesgehuchten

Op zaterdag 14 september 1996 heeft het gilde Sint Joris Zesgehuchten voor koning geschoten. Voor het eerst werd nu met de kruisboog geschoten. Hiermee is een einde gekomen aan de oude traditie van het koningschieten met het

geweer. De vogel waarop werd geschoten was van gips gemaakt en werd gemaakt door een bevriend gildebroeder van een ander gilde om eventuele manipulatie van de vogel te voorkomen. Na de gebruikelijke gildemis, de eed van trouw en de vendelhulde aan de Zesgehuchtense gemeenschap en de koffietafel, werd er om 14.00 uur gestart. De zeven deelnemende gildebroeders hebben slechts weinig kansen want reeds in de tweede ronde valt de vogel nadat er twaalf schoten zijn gelost. De gelukkige is Jean Coenen. Vorig jaar ontving hij de zilveren erpenning van het gilde omdat hij 25 lid van het gilde was. Jean Coenen is historicus, jurylid van het programma St(r)eekspel van Omroep Brabant en schrijver van vele boeken over de geschiedenis van Brabant. Voor sommige gildebroeders was er slechts één schot te lossen voor het pleit was beslist. Een kortere strijd is er sinds mensenheugenis niet geweest. Hierdoor was de spanning reeds na een kwartier voorbij. De mening van de meeste gildebroeders was dan ook, de kwaliteit van de gipsen vogel te verbeteren. De heer Dirk-Jan Doensen wordt als aftredend koning nu koningsdeken van het gilde. Hij volgt de heer Georges Krekel op die gedurende de verstreken drie jaren koningsdeken is geweest.

Patronesdag Gilde Sint Catharina en Sint Barbara Leende

Op zaterdag 23 november 1996 heeft het Gilde Sint Catharina en Sint Barbara haar jaarlijkse patronesviering en teeravond gehouden. Na het bijwonen van de heilide mis voor de levende en overleden gildebroeders ging men naar het gildehuis alwaar men met koffie en vla welkom geheten werd door de regerend Deken. Hierna werd het woord gegeven aan Kringvoorzitter Henk Luiten die samen met de voorzitter van Kring Oost J. de Greef aanwezig was om twee jubilarissen te onderscheiden met het schild van verdienste in resp. goud en zilver. De jubilarissen waren Regerend Deken G. van Happen en gildebroeder Mart van Meijl Hzn. voor hun 40-jarig lidmaatschap, waarvan G. van Happen 32 jaar als Deken, Deken-Schrijver en Regerend Deken deel uitmaakte van de overheid. Mart van Meijl Hzn. is ruim 30 jaar tamboer geweest en zet zich al 40 jaar in voor de bewerking van de gildegrond en voor diverse activiteiten van het gilde. Hierna kwam de verrassing voor onze Regerend Deken G. van Happen. Hij werd n.l. door wethouder P. Kuppens, die de wegens ziekte helaas afwezige burgemeester Van Sante verving, onderscheiden in de Orde van Oranje Nassau voor zijn vele verdiensten voor het gilde maar ook voor belangeloos maken van diverse attributen van prachtig smeedwerk voor de parochie. Na beide jubilarissen een vendelhulde gebracht te heb-

ben werd de avond feestelijk voortgezet met de gildebroeders en de aanwezige familie tot in de late uurtjes.

Huldiging jubilarissen Sint Catharinagilde Son en Breugel

De gildebroeders van het Sint Catharinagilde van Son en Breugel, bijeen op 23 november 1996 voor het feest van hun patrones Sint Catharina, huldigden

Leo Verhagen en Hoofdman Karel van de Ven

tevens hun beide 40-jarige jubilarissen, n.l. hoofdman Karel van de Ven en gildebroeder Leo Verhagen. Op verrassende wijze werden over hen beiden gemaakte video-opnamen op het scherm gebracht. Nadat zij de eigen gilde-onderscheiding opgespeld hadden gekregen was het de beurt aan de voorzitter van Kring Kempenland Henk Luiten, die Leo Verhagen de eremedaille in zilver van Kring Kempenland opspeldde en daarna Hoofdman Karel van de Ven, die tevens reeds 30 jaar in de overheid heeft gezeten, de eremedaille in goud. Karel en Leo, nogmaals van harte gefeliciteerd en nog vele gezonde gildejaren toegewenst.

Peelland

Erebroeder

Koos van Hoof

deze verdiensten heeft het gilde hem nu benoemd tot erebroeder. Hoofdman Bertus van Rixtel droeg zijn commandantschap over. Mario van Berne en als vervanger Laurens Strik nemen het van hem over. Vice-hoofdman Jos van den Heuvel en deken-rentmeester Chris Arts zijn voor drie jaar herkozen.

Nieuwe koning

Traditiegetrouw vond op 2 september het koningschieten van het Sint Servatiusgilde Lieshout plaats. Na een prettige ontvangst op het gemeentehuis vertrok

Drie gildebroeders uit het gezin Vorstenbosch voor de ingewijde kapel. Met v.l.n.r. Frits (keizer St. Servatius), Sjaak (koning) en Bert (keizer en hoofdman O.L. Vrouwe en St. Catharinagilde Erp)

men richting sportpark de 'Luytelaar'. De tocht ging via verzorgingshuis Franciscushof waar de bejaarde dorpsgenoten begroet werden tijdens de 'open dag'. Na de loting voor de volgorde werd er onder gunstige weersomstandigheden een aanvang gemaakt met het koningschieten. Bij het 182ste schot werd Sjaak Vorstenbosch koning. De penningmeester van het gilde bleek, een Vorstenbosch waardig, een goede schutter. Echtgenote Ria werd de nieuwe koningin, terwijl Theo Gevers erekoning blijft. Na de officiële handelingen begon het puistschieten.

Geen koning bij eerste schot

Op kermismaandag 23 september werd het tweejaarlijkse koningschieten gehouden van het Sint Jorisgilde Someren. Ondanks het trieste weer 's morgens klaarde het in de middag op. De lange wandeling vanaf het gildehuis 'het Wapen van Someren' naar het nieuwe terrein aan de Eijnhoutsestraat kon beginnen. Ter plaatse boden oud-koning Toon Verhagen en erekoning Eric Bakermans het gilde een zilveren schild aan. Na de opening door burgemeester Vos schoten 21 genodigden om de titel erekoning. Bij het 68ste schot door Jan Nouwens uit Lierop viel de vogel naar beneden. Erelid en gildebroeder Tinus Verheijen (93) loste het eerste schot om het koningschap. „Is de vogel er al af?”

Koning Huib Vossen met echtgenote Sjan en de kinderen

vroeg hij zich af toen er een luid gejuich klonk bij de vele toeschouwers. Daarna schoten zestien gildebroeders om de koningstitel. Bij het 121ste schot klaarde Huib Vossen het karwei en haalde de vogel naar beneden. Vervolgens werden de nieuwe koning en erekoning in het centrum van Someren aan de bevolking

getoond. De uitbaters van het gildehuis de familie van Vlerken boden de erwijn aan. Eerder op de dag kreeg het gilde een pop aangeboden die gekleed was in het nieuwe gildetenue. Maria van Schaijk, de vriendin van de overleden gildebroeder Wiel Damen, had hiervoor gezorgd.

Gouden en robijnen jubileum

Op de jaarlijkse Sint Catharinaviering op 25 november in Helmond werden Jan van de Biggelaar en Jan Verspaget gehuldigd. De eerstgenoemde in verband met zijn 50-jarig gildebroederschap en Jan Verspaget omdat hij veertig jaar lid is van het Sint Catharinagilde. Een halve eeuw heeft Jan van de Biggelaar zijn gildes gediend. Als jong vendelier was hij in de periode van 1945 tot 1951 lid van het Sint Leonardusgilde Beek en Donk. Na de heroprichting van het Helmondse gilde vervulde hij een voortrekkersrol bij de begeleiding van jonge enthousiaste vendeliers. Maar ook als schutter wist hij driemaal het koningschap voor zich op te eisen. De robijnen jubilaris Jan Verspaget is reeds vele jaren schatbewaarder van het gilde. Enkele jaren vóór zijn ballotage leverde hij een bijdrage aan het gilde door als gasttamboer aan te treden bij het 'aanzeggen' van Helmond kermis. Ook zorgde hij voor een primeur door het eerste gildehuwelijk na de heroprichting in 1950. Jan Verspaget wist eveneens tot driemaal toe de koningsvogel naar beneden te halen. Tijdens de jaarvergadering werden beide jubilarissen door de oude Deken Eef Luyben, op zijn geheel eigen wijze, in het voetlicht gezet. Kringvoorzitter Mies Sijbers spelde vervolgens de gouden jubilaris de kringonderscheiding op. Op geestige wijze werden 's avonds, na het feestdiner, de jubilarissen in het zonnetje gezet.

Koninklijke onderscheiding

Op zaterdag 18 januari is Mies Sijbers van gilde Sint Antonius Abt Lierop onderscheiden met het lidmaatschap in de orde van Oranje Nassau. Burgemeester Vos van de gemeente Someren memoreerde in zijn toespraak diens grote verdiensten voor het gildewezen. De gedecoreerde is sinds 1959 lid van het gilde, waarvan hij vanaf 1961 ook bestuurslid was. Als hoofdman gaf hij twintig jaar leiding aan het gilde. Deze functie heeft hij tijdens de jaarvergadering,

Mies Sijbers ontvangt de koninklijke onderscheiding.

voorafgaand aan de huldiging, neergelegd. Sinds 1960 is Mies Sijbers lid van het kringbestuur Peelland, waar hij momenteel de voorzittershamer hanteert. Buiten het gilde was hij ook uiterst actief in het Lieropse verenigingsleven: mannenkoor A Capella, voorzitter Industriebond Someren en medeoprichter en voorzitter van de supportersclub Lieropse Renners. Momenteel is hij lid van de programmaraad van de lokale omroep Siris en lid van de actiegroep 'Handen af van Lierop'.

De grote truc van gildebroeder Piet!

Dat was de conclusie van de Gemertse groene gildebroeders na de verhuizing van hun oud-koningspaar Harrie Donkers en Gerda van der Rijt op zaterdag 9 november j.l. Wat was er gebeurd? Het koningspaar zocht al een aantal jaren nieuwe huisvesting in Gemert om daarna te trouwen. Dat lukte tijdens de koninklijke tijd niet, maar wel kort daarna. Ze trouwden op 25 oktober j.l. met gilde-eer in het Gemertse kasteel en aansluitend verhuisden zij naar het kerkdorp Mortel. Het gilde zou uit hoofde van de broederschap bijstand verlenen en 'het laatste restje van de boedel' voor zijn rekening nemen. Het paar, gezeten op de hoogkar, met bij hen de voorzitter en de kapitein, moest echter van Gemert naar hun nieuwe huis een grote omweg maken, dan wel iemand bereid vinden om de slagboom naar de Paashoefsedijk te openen. Gildebroeder Piet Brouwers woonde in de buurt en beschikte over het elektronisch apparaatje om deze te openen. Voor een geringe tegenprestatie wilde hij dat wel doen. Luid had hij zijn slim plan bekend gemaakt. Zijn collega-gildebroeder zou met schone voeten zijn kerkdorp moeten binnengaan en ook zou hij tol moeten betalen voor de doorgang.

Zo gezegd, zo gedaan. Gildebroeder Harrie kwam van de hoogkar naar beneden en waste in een teil met koud water zijn voeten, welke door de gildekoningin werden afgedroogd. Daarna betaalde hij zijn silveren stuck, de tolgulden. Toen kwam het grote ogenblik voor gildebroeder Piet. Hij stelde zich voor de slagboom op, nam 'het' apparaatje uit zijn zak, drukte op de knop. Er gebeurde ... niets. Nog een keer drukte hij, maar weer gebeurde er niets. Een gildebroeder moest uit de weg gaan, want die zou het signaal wel eens kunnen tegenhouden. Maar na zijn druk gebeurde er weer niets. Het gezicht nog een verwonderde uitdrukking aan om zoveel pech bij zijn grote ogenblik. Hij keek zijn buurtgenoten aan en toen wist hij ook, dat er nog slimmere mensen in zijn buurt woonden. De huisbewaker had de stop uit de schakelkast gehaald en nog geen honderd apparaatjes zouden geholpen hebben. Maar voor broeder Piet was het einde nog niet in zicht. Op zijn beurt moest hij, en hij alleen, een silveren stuck offeren

Voetwassing

om doorgang te verkrijgen. Noodgedwongen moest hij zich deze overtreffende truc laten gevallen en dat in het zicht van lachende gildebroeders en omstanders. Het leed om de getruce truc was echter snel vergeten

bij het aanbieden van de traditionele brandewijn en brood met zult, ook nog eens bij de eigen woning. Gildebroeder Harrie Donkers en zijn bruid Gerda waren op bijzondere wijze het nieuwe kerkdorp binnengegaan. Het zullen beste Mortelse burgers zijn, dat bleek tijdens de instuif in de avonduren.

Maasland

Gertie v.d. Cammen schrijft geschiedenis

Gertie v.d. Cammen

Gertie van de Cammen (31) van het gilde Sint Willebrordus uit Heeswijk heeft op de jaarlijkse Sint-Willebrordusdag van 9 november 1996 geschiedenis geschreven. Met het 563ste schot haalde hij het laatste stuk vogel van de schiet-

boom naar beneden. Op andere jaren schommelt het aantal schoten rond de tweehonderd. Dit was dus wel een heel bijzondere prestatie. Achttien gildebroeders streden om het koningschap.

Van de Cammen is al dertien jaar lid van het gilde. Momenteel is hij deken-schrijver. Hij is geboren en getogen Heeswijkenaar, getrouwd en vader van twee kinderen. Op zondag 10 november is de nieuwe koning geïnstalleerd in de Sint Willibrorduskerk en ingevendeld door hoofdvendelier Richard Vermeulen.

Jan van den Broek in kascommissie

Jan van den Broek (Sint Antonius Abt, Vorstenbosch) is het nieuwe lid van de kascommissie van kring Maasland. Hij volgt J. Ebeling (Sint Barbara, Veghel) op. Henk Heessels (Sint Catharina, Vught) blijft nog een jaar aan. Dit is besloten op de algemene ledenvergadering van de kring op 8 november 1996 te Vught.

Henk van Helvoirt 40 jaar gildebroeder

Sint Catharina - Sint Joris uit Rosmalen heeft op zaterdag 23 november 1996 herdacht dat hoofdman Henk van Helvoirt veertig jaar geleden tot gildebroeder

werd geïnstalleerd. Op deze teerdag is Van Helvoirt op verschillende manieren voor het voetlicht gebracht. Na de gildemis, vendelgroet en koffie met cake, sprak waarnemend hoofdman Hennie van de Wassenberg de jubilaris toe. Ronnie Vos, het jongste gildelid, mocht hem een zilveren schild aanreiken. Daarna was het de beurt aan kringhoofdman Jacq. Goudsmits. Hij kon Van Helvoirt meedelen vanwege zijn staat van dienst de Maasland-onderscheiding in 'zilver met Bourgondisch vuurslag' te mogen opspelden. Ook zijn moeder en broers boden hem een zilveren schild aan. Henk van Helvoirt is onder meer 25 jaar lid van het kringbestuur van de Hoge Schuts (tien gilden), waarvan 16 jaar deken-rentmeester. Hij is 12 jaar lid van het bestuur kring Maasland, waarvan de laatste twee jaar waarnemend voorzitter, 23 jaar lid van de vendelcommissie en sinds vijf jaar voorzitter. Tevens is Van Helvoirt acht jaar lid van de vendelcommissie van de federatie (NBFS).

Ton Vorstenbosch opgenomen in Belgische Nobele Orde

Op 16 november 1996 is hoofdman Ton Vorstenbosch van het gilde Sint Antonius Abt - Sint Catharina uit Nistelrode als officier opgenomen in de Nobele Orde van de Papegay. Dit gebeurde in Antwerpen. Samen met verschillende andere Europese gildebroeders kreeg hij de versierselen uitgereikt door grootmeester John graaf de Marnix de Ste. Aldegonde. Vorstenbosch ontving de Belgische onderscheiding voor zijn niet-aflatende werk ten dienste van het gildewezen in zijn algemeenheid en in het bijzonder voor zijn eigen gilde.

Met een bus vol gildebroeders en -zusters uit Nistelrode én Vorstenbosch is de 'indrukwekkende plechtigheid' in Antwerpen bezocht. In de voor dit doel prachtige Kolveniershof brachten de vendeliers van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch hem de vendelhulde. Vele buitenlandse gildebroeders keken met bewondering toe. Het gilde uit Nistelrode ziet terug op een prachtige internationale gilde-ontmoeting. Eenzelfde geluid komt óók van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch, want daar is de gedecoreerde erelid.

Harry van Lankveld koning in Dinther

Harry van Lankveld is tijdens de teerdag 1996 koning geworden van het gilde Sint Barbara in Dinther. Na het 214ste schot tuimelden de laatste restjes van de vogel

naar beneden. Voor Van Lankveld wordt het een belangrijk koningsschap. Dit jaar bestaat het gilde vijfhonderd jaar en op 1 juni wordt de grote kringdag van Maasland in Dinther gehouden. Drieëntwintig schutters streden om de eer. De vogel was gemaakt door oud-koning Piet v.d. Akker. Na drie uur en 186 schoten met 10 mm, is overgestapt op 6 mm kogels. Het duurde toch nog een uur voordat Van Lankveld de vogel naar beneden haalde. Tijdens de teerdag is Ton v.d. Heyden geïnstalleerd als schutsbroeder. Ton volgt hiermee zijn vader Toon op. Uit erkentelijkheid bood de nieuwe schutsbroeder het gilde een nieuwe kruisboog aan.

Tweemaal zilver met vuurslag

Tweemaal de kringonderscheiding in zilver met vuurslag is op zaterdag 7 december jl. uitgereikt door hoofdman Jacq. Goudsmits van Maasland bij het gilde Sint Anthonius en Sint Barbara in Sint Michielsgestel. Frans Schellekens en Toon Sanders waren veertig jaar bij het gilde. Frans Schellekens, de huidige hoofdman van het gilde, is in 1955 als vendelier begonnen. Daarna is hij zich gaan toelagen op het handboogschieten. Als handboogschutter is Frans nog steeds actief en weet hiermee nog regelmatig prijzen te winnen. Sinds 1968 is hij lid van de gilde-overheid. Eerst als deken-schrijver, daarna als waarnemend hoofdman en sinds 1989 als hoofdman. Ook is hij gedurende zijn 40-jarige carrière eenmaal koning geweest. Zonder zelf op de voorgrond te treden weet Frans het gilde altijd goed in het gareel te houden tot grote tevredenheid van alle gildebroeders. Toon Sanders is 40 jaar gildebroeder en heeft zich gedurende deze periode altijd met het vendelen beziggehouden. Jarenlang is hij zelf actief vendelier geweest waarbij hij een geduchte tegenstander was van velen. Daarnaast verzorgde hij de opleiding van jonge vendeliers en jureerde hij vendelwedstrijden. Vanaf 1968 tot op heden is Toon bestuurslid van kring Dommelpoort. De laatste jaren is hij niet meer als vendelier actief, maar als het gilde uitrukt is hij altijd present.

Hoofdman Goudsmits (r) van kring Maasland reikt de onderscheiding uit aan Frans Schellekens (l), terwijl Toon Sanders toekijkt

Geen tegenkandidaten voor Toine Horsten

Op de jaarlijkse tamboersvergadering

(14 januari in Berlicum) waren er geen tegenkandidaten voor commissielid Toine Horsten. Hij stelde zich herkiesbaar. Met instemming van de vergadering, is Toine bij acclamatie herkozen.

Christ Hogedoorn blijft voorzitter schietcommissie

Christ Hogedoorn is op de jaarvergadering van de schutters op 23 januari jl. in Dinther herkozen als voorzitter. Ook de andere commissie-leden, die allen herkiesbaar waren, blijven hun functie vervullen.

Dat zijn: Theo Hanegraaf (geweer), Ton Smits, Frans v.d. Wiel (handboog) en Theo Kluitmans (kruisboog). Binnen de afdeling kruisboog blijft nog een vacature open.

Leo Konings herkozen in vendelcommissie

Op de jaarvergadering van 21 januari van de vendelcommissie in Vught is Leo Konings voor vijf jaar herkozen als lid. Voorzitter Henk van Helvoirt toonde zich zeer verheugd met dit besluit. In reactie zei Leo Konings dat hij het werk met plezier doet en sprak dan ook aan de vergadering dank uit voor het in hem gestelde vertrouwen.

Theo Schoenmakers in commissie jeu-de-boules

Twee jaar nadat hij was gestopt, is Theo Schoenmakers (Loon op Zand) terug in de kringcommissie jeu-de-boules. Op de jaarvergadering van de commissie op 9 januari in Vught stelde hij zich beschikbaar als kandidaat van het meer zuidelijke deel van de kring. Hij is de opvolger van Frans van Ewijk (Sint Catharina, Den Dungen).

Jubilarissen bij Sint Hubertus Drunen

Tijdens de statiedag van het gilde Sint Hubertus uit Drunen op 2 november

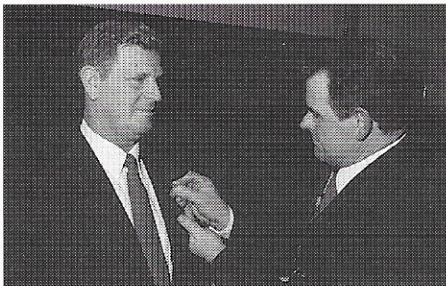

Hoofdman Ton den Teuling (r) spreekt de jubilarissen toe. Links Frans Klerks met echtgenote en rechts Piet van Loon met ega

1996 zijn twee gildebroeders in het zonnetje gezet vanwege hun 25-jarig lidmaatschap: Frans Klerks en Piet van Loon. Op deze feestdag zijn ook wedstrijden gehouden. Bij het schieten veroverde Lourens v.d. Spruyt de Hubertusbeker. Ton den Teuling won de Bertus van Oosterhout-bokaal en Joke van Loon was het beste bij het jeu de boulen.

Gerrit Somers dubbel gehuldigd

Gerrit Somers, vijftig jaar lid van de overheid van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch, is op de teerdag van 17 januari gehuldigd. Eigenlijk dubbel gehuldigd. Van hoofdmans Jan van Grunsven kreeg hij een zilveren draagspeld en kort daarna van Maasland-hoofdmans Jacq. Goudsmits de kringonderscheiding in zilver met vuurslag. Maar er werden deze dag meer gildebroeders in de schijnwerper gezet: Bert van de Wetering (25 jaar), Adriaan van der Heijden (40 jaar). Beide kregen een zilveren draagspeld. Wim van Zutphen, die in het najaar gestopt is als instructeur voor de tamboers, kreeg van 'zijn' tamboers een gouden draagspeld, vergezeld van een toepasselijk danklied. De nieuwe instructeur, Heino Ploegmakers, werd en passant ook bij de feestelijkheden betrokken. Als nieuwe beschermheer is op deze haast overvolle teerdag Jan van der Linden geïnstalleerd.

Gerrit Somers (l) krijgt van hoofdmans Jan van Grunsven de zilveren draagspeld

Frans Vriens en Thom v.d. Voort schutterskampioenen

Frans Vriens en Thom v.d. Voort van het gilde Sint-Antonius -Sint Sebastiaan uit Udenhout zijn op de teerdag in januari gehuldigd als schutterskampioenen 1996. In gildehuis café Boslust kregen ze, na de boerenmik met zult, van hoofdmans Christ Hogedoorn de kampioenschilden uitgereikt.

Land van Cuyk

Henny Kraaijvanger 40 jaar bij Sint Barbaragilde Ravenstein

Op 9 januari 1996 was het veertig jaar geleden dat hoofdmans Henny Kraaijvanger één van de oprichters was van de 'Vrije Broeders' van het Sint Barbaragilde Ravenstein. Enkele jaren later werden de meesten van hen door een soort fusie als volwaardige gildebroeders opgenomen in het gilde. Zodoende is de hoofdmans nu veertig jaar aan het gilde verbonden. Henny Kraaijvanger is een bijzonder actieve gildebroeder. Hij bekleedt al meer dan tien jaar de hoofdmansfunctie en was voorzitter van de organisatie-commissie van meerdere gildefeesten in Ravenstein. Dit heuglijke feit werd gevierd op 11 mei 1996. Het

uithalen van de jubilaris werd gevolgd door een H.Mis, opgeluisterd door het gemengd koor, waarvan ook Henny deel uitmaakt. Bij de vendelgroet heeft Henny met zijn vendelervaring kritisch en met verwondering gezien, dat zowel oud als jong de molenslag beheersten. De 'echte' huldiging vond daarop plaats in het teerhuis, waarbij hem de bij een 40-jarig jubileum behorende jubileumstaf werd aangeboden.

Adriaan van Breda koning van Sint Barbara Ravenstein

Op Hemelvaartsdag 16 mei 1996 schoot het Sint Barbaragilde Ravenstein om een nieuwe koning voor 3 jaar. De pijn van het afscheid werd voor de aftredende koning Mari van Breda enigszins verzacht door het gegeven, dat zijn broer Adriaan deze keer het laatste stuk van de vogel naar beneden had gehaald. Tevoren had Willem Hamers daarvan al het grootste deel doen dalen. De vendeliers, waarvan hijzelf al 25 jaar deel uitmaakt, brachten hem een vendelgroet. In het teerhuis schonk de oud-koning een zilveren schild, gemaakt door W. Toebast uit Ravenstein, waarop de koningsstaf op driedimensionale wijze is afgebeeld.

Drie jubilarissen gehuldigd

Het 25-jarig lidmaatschap van het gildekorps van Wim van den Breemer, in 1972 begonnen als hoornblazer en de laatste 5 jaar nog lid van de overheid, werd gevierd tijdens de jaarlijkse vergadering. Hij kreeg een zilveren hoornblazer opgespeld door de ouderman van het gilde, René van Hal. Twee leden zijn vanaf de heroprichting van het gildekorps in 1959 lid van het gildekorps: Bertus van Dorresteyn als hoornblazer en Gerard van Roomen als vendelier, inmiddels vaandeldrager. Alhoewel al in 1984 gehuldigd met hun 25 jarig korpslidmaatschap, kwamen ook zij in aanmerking voor respectievelijk een zilveren hoornblazer en een zilveren vendelier.

V.l.n.r. Gerard van Roomen, Wim van den Breemer en Bertus van Dorresteyn.

Het Soester gilde kent weinig tradities bij jubilea. Gildebroeders kunnen zich inkopen wanneer zij 19 jaar zijn geworden en blijven vaak tot hun dood lid van het gilde. Er zijn er dus verschillenden die al meer dan 60 jaar lid zijn. Alleen voor korpsleden en vaste medewerkers wordt een uitzondering gemaakt. Zij worden af en toe in het zonnetje gezet.

St. Antonius Abt Gilde Blitterswijk

Jan Franssen 25 jaar eerste gildemeester. Op zaterdag 18 januari j.l. heeft 't Blitterswijkse gilde het feit herdacht dat Jan Franssen (64) 25 jaar geleden de voorzittershamer overnam. Een passende huldiging en receptie werd hem aangeboden. In die 25 jaar is onder zijn leiding het aantal leden toegenomen van 24 in het begin tot 82 nu. Waarvan 68 in kostuum. Maar 't voornaamste is dat veel jeugdigen deel uitmaken van het gilde. Toegetrokken in 1968 werd hij in 1972 (pas 4 jaar bij het gilde) gekozen tot voorzitter. In die 25 jaar had hij maar liefst 3 titels. In het begin heette de voorzitter koning, er werd nog niet om koning geschoten, de voorzitter droeg het koningszilver, vandaar, jaren daarna voorzitter en thans eerste gildemeester. In het begin van zijn voorzitterschap was het gilde nog slapend, boze tongen spraken toentertijd van een 'zoepclubke' waar niets van uit ging. Furieus kon Jan dan reageren.

„Kijk naar de dorpen om ons heen, elk dorp, elk gehucht (zie Gouden Guld), kende in vroeger tijden wel een gilde, ja sommigen wel twee, maar in Blitterswijk, dat 'zoepclubke' bleef bestaan. Maar dat 'zoepen' heeft dat er toe bijgedragen dat er heden ten dagen een gilde staat wat respect en waardering afdwingt”.

In de beginjaren van zijn voorzitterschap was er een gildefeest met daaraan gekoppeld het niet meer weg te denken bierkruien. Wat 'zoepclubke'?

Door gildezuster tante Jet, uitbaatster van het gildehuis, Jan zelf en de toenmalige directeur van de Breda-bierbrouwerij werden 2 vaten bier beschikbaar gesteld, maar met dien verstande dat het per kruiwagen van Arcen naar Blitterswijk werd getransporteerd. Uiteraard kreeg dit zijn beslag onder het genot van het bekende gerstenat. Zelfs een Duitse 'Schützenbruderschaft' was aanwezig.

Maar Jan wilde ook dat het gilde naar buiten trok. De pastoor stimuleerde dit door het gilde tijdens de 2 processies de hemel (door gildebroeder Jan Stoks vervaardigd) te laten dragen. Dit wordt nu nog altijd gedaan.

Ook voor de dienstbaarheid aan kerk en gemeenschap staat Jan borg. De behoefte aan een gilde in kostuum bleef bij Jan rondspelen. In 1983 kwamen de eerste kostuums, om in 1984 aan te sluiten bij de kring Land van Cuyk. Een processievaandel werd gebruikt als hoofdvaandel, maar Jan zorgde dat in 1985 een hoofdvaandel aanwezig was en vier vendeliers. Zodoende nam men in 1985 deel aan de gildedag Land van Cuyk te Beugen. Een vijfde prijs was het gevolg. Voor velen nog altijd een mooie, dierbare herinnering.

In 1987 werd het schietterrein geopend en een kostuumcommissie in het leven geroepen. In 1988 waren de huidige kos-

tuums gereed, waarna in 1989, ter gelegenheid van het 500-jarig bestaan, de organisatie van de verplichte gildedag volgde. Op Jan zijn initiatief werden diverse commissies in het leven geroepen: de kostuum-, schiet-, trom- en vendelcommissie. Grote belangstelling toont hij bij de schiet-, vendel- en tromrepetities. Trouw ook bezoekt hij namens het gilde de vergaderingen, recepties, begrafenissen etc. bij zusterverenigingen in en buiten het dorp. Waren er ook weleens strubbelingen, hij vond altijd een democratische oplossing met veel begrip voor elkanders standpunt. Dat is sierend voor hem. Dat blijkt ook uit zijn populariteit bij jong en oud, binnen en buiten het gilde. Ook zijn vrouw Truus en de kinderen betrok het gilde tijdens de receptie in deze hulde, want Jan betrok hen dikwijls in het gildewerk.

Hoofdvendelier J. Katelaan voerde het woord en bood Jan een zilveren schild aan met inscriptie '1972, 25 jaar eerste gildemeester, 1997' met een beeltenis van een gildebroeder met een glas gerstemat in zijn hand. Symboliek van het 'zoepclubke'. Een ontwerp van de plaatselijke zilversmid Ben van Loenhout. Geëmotioneerd nam hij het in ontvangst, terwijl Truus een fraai boeket bloemen kreeg aangeboden.

Dit was nog niet alles. Jan heeft zich de laatste jaren ingespannen voor de aanschaf van draagzilver en het is er gekomen. Dit zilverstuk, eveneens een ontwerp van eerder genoemde zilversmid, bestaat uit een maansikkel met opgelegd de kerk van O.L.V. Geboorte van Bliterswijk en het eigen Sint Antoniuskapelletje met daaraan toegevoegd de inscriptie Sint Antonius Abt gilde Bliterswijk, 1e Gildemeester.

Maandeken stapt in het huwelijksbootje

Maandeken Harry Hattink van het Sint Barbaragilde Ravenstein trad op 7 juni in het huwelijk met Irma Danen. Na de plechtigheden in het raadhuis en de kerk lieten de vendeliers zien, dat een acrobatische vendelgroet ook op de Ravensteinse keien kan plaats vinden. De bruidegom heeft bij het gilde de functie van penningmeester en klaroenist. ■

IN MEMORIAM

Onze Lieve Vrouwegilde, Aarle-Rixtel

Gerard Barten

Het gilde heeft zijn erebroeder Gérard Barten ten grave gedragen. Een groot verlies voor de blauw schut. Gérard was pas 63 jaar oud, maar hij had zeer grote verdiensten voor het gilde. Niet minder dan

twintig jaar was hij deken-schrijver. De meest verantwoordelijke taak binnen een organisatie als het gilde. Nog langer diende hij zijn medebroeders als bestuurslid. Het trommen lag hem na aan het hart. Zijn drie zonen roerden alle drie de trom in het blauwe gildepak. Nu nog zijn twee van hen tamboer. Hun inspiratie hebben ze, zoals de rest van het gilde zo lang, van hun vader.

St. Margaretha, Aarle-Rixtel

Jo van den Elsen

Op 5 december overleed na een lange slopende ziekte Jo van den Elsen (53). Hij was ruim twintig jaar gildebroeder, waarvan een groot aantal jaren geuniformeerd. Een trouwe aanwezige met zijn fotoetel tijdens vele activiteiten van het gilde. Een man met weinig woorden die voorafgaand aan de jaarlijkse vergadering een fotoalbum aanbood met de woorden: „Hier iets voor de ingekomen stukken”. De gildebroeders zullen Jo missen.

Sint Willibrordus, Bakel

Harrie Bankers

Grote verslagenheid binnen het gilde op 2 december bij het overlijden van Harrie Bankers (67). Het erelid van de kring Peelland kreeg vorig jaar bij het 700-jarig bestaan van het gilde de kringonderscheiding met oorkonde in verband met zijn 50-jarig lidmaatschap van het gilde. Harrie was diverse jaren voorzitter-kapitein en was elf jaar lid van het kringbestuur. Zijn blijheid en opgewektheid waren kenmerkend voor hem. Tradities en broederschap stonden bij Harrie hoog in het vaandel. De gedachten gaan in het bijzonder uit naar zijn vrouw Tilly, zijn kinderen en kleinkinderen.

Onze Lieve Vrouwe Broederschap, Biest-Houtakker

Wim v.d. Biggelaar

Gildebroeder Wim van de Biggelaar (56) overleed op 28 januari. Hij was vanaf 1989 lid van het gilde en was een groot voorstander van het handhaven van tradities. Hij was onder meer actief als omroeper van de kring.

Wim laat fijne en goede herinneringen na.

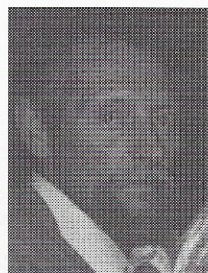
Sint Nicolaas, Haps

Piet van Wanroij

Dinsdag 6 augustus is gildebroeder Piet van Wanroij, geheel onverwacht, op 73-jarige leeftijd overleden. Hij was een graag geziene gast in Haps en omgeving. Niets was hem te veel, vooral niet voor het gilde. Er kon altijd een beroep op hem worden gedaan. Op alle teer- en gildedagen was hij present, zolang zijn gezondheid het hem nog toeliet. De laatste jaren was hij gedwongen om in een verpleegtehuis verzorgd te worden. Maar ook daar ging zijn belangstelling altijd uit naar het gildewezen. Met gilde-eer werd van hem afscheid genomen.

Sint Joris, Heeze

Peter van de Velden

Op woensdag 24 januari 1996 is onverwacht op 49-jarige leeftijd overleden onze gildebroeder Peter van de Velden. Peter was sinds 1991 lid van het Sint Jorisgilde. In de jaren dat Peter bij het gilde was hebben wij hem leren kennen als een uitstekend gildebroeder die voor iedereen klaarstond en een goed woord over had. Peter heeft zich vooral ingezet voor het gewerschieten en voor de jeugd. Ook heeft hij voor de vier nieuwe schutsbomen veel laswerkzaamheden verricht waar het gilde weer jaren mee vooruit kan. Kortom, niets was hem te veel voor het gilde. Wij verliezen in Peter een goede en trouwe gildebroeder.

Sint Catharina, Hilvarenbeek

Ad Vogels

Op 30 november overleed na een kortstondig ziekbed Ad Vogels (64), sinds 1981 gildebroeder, zeer actief kruisboogschutter en sinds 13 juni 1996 koning van het Sint Catharinagilde. Zijn dankbare gildebroeders hebben hem met gilde-eer begraven.

Sint Joris, Helvoirt

Op 10 november 1996 overleed Piet Hoevenaars (57). Piet was lid van het gilde sinds 1959. Op zijn eigen manier heeft Piet altijd intens genoten van zijn vriendenclub, die het gilde voor hem was. Verzwakt door zijn eigen levensstijl, heeft het Sint-Jorisgilde te vroeg van hem

afscheid moeten nemen. Overeenkomstig zijn vurige wens is hij met gildetraditie begeleid naar de plaats waar hij de rust mag vinden die hij altijd heeft gezocht.

Sint Joris, Hilvarenbeek

Gerard Bosmans

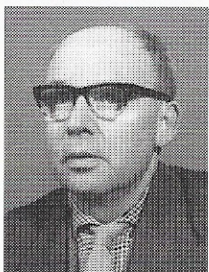
Na een kortstondig ziekbed overleed op 12 november Gerard Bosmans (69). Hij was 31 jaar gildebroeder, waarvan 25 jaar hoofdman. Voor zijn vele verdiensten ontving hij in 1995 een kringonderscheiding.

Leo Pallandt

Op 11 december 1996 overleed plotseling Leo Pallandt. Het werd stil in het gilde. Dit onverwachte heengaan kwam hard aan. Leo werd in 1983 gildebroeder van Sint Joris en een jaar later deken-schrijver.

Sint Ambrosius, Lage Mierde

Willem van Limpt

Op 22 oktober overleed Willeke van Limpt (92). Hij was 38 jaar gildebroeder. Helaas moest hij het de laatste jaren wegens zijn gezondheid vaak af laten weten, maar zijn belangstelling bleef.

Toon Plasmans

Toon Plasmans (78) overleed op 9 juli 1996. Gedurende 29 jaar diende hij onopvallend het gilde. Je kon steeds een beroep op hem doen en hij genoot van alle gildedefestiteiten.

Sint Hubertusgilde, Liessel

Wiel Hoebe

Op 20 november overleed Wiel Hoebe (65). Hij was vijf jaar lid als kapiteinsknecht en een verdienstelijk lid van het zangkoor van de vier Deurnese gilden. In het maatschappelijk leven bekleedde hij enkele functies, vooral voor de ouderen. Wiel werd op 25

november met gilde-eer begraven. Het gilde verliest in hem een fijne gildebroeder.

Gilde Sint Sebastiaan te Mierlo

Op 19 december 1996 ontving het gilde het droeve bericht dat Gildevrouw Annette de Jonge was overleden. Gedurende 25 jaar heeft zij ons gilde met al haar energie naar buiten uitgedragen. Helaas is ze op veel te jonge leeftijd van ons heengegaan en wij zullen haar binnen ons gilde node missen.

Sint Antonius Abt, Nistelrode

Piet van de Akker

Op 29 december 1996 is Piet van de Akker (63) overleden. Hoe plotseling het leven van een gezonde mens kan eindigen, heeft het gilde uit Nistelrode moeten ervaren met zijn dood. Zo vierde hij met zijn gezin een blij kerstfeest,

zo maakte een paar dagen later een herhaald herseninfarct een eind aan een gelukkig samenleven. Aan het leven van een gildebroeder pur sang, een altijd vriendelijke en accurate persoonlijkheid. Niet alleen was hij koningschutter, maar ook één van de mannen die al zijn tijd stak in de bouw van het gildehuis. (bys) Piet van de Akker

Sint Sebastiaan, Oisterwijk

Dré Schilders (77), ouderling van dit gilde, overleed op 27 december 1996. Tot 1970 was hij standaarddrager. Vanaf dat jaar was hij drie jaar gildekoning. In 1987 werd Dré benoemd tot ouderling. In juni van dit jaar zou hij veertig jaar aan het gilde verbonden zijn. Tot in het voorjaar van 1996 heeft hij actief met de handboog geschoten.

Groot Gaesbeeker Sint Agathagilde, Soest

Wim Schimmel

Donderdagmorgen 28 november 1996 overleed, na een langdurig ziekbed, op 78-jarige leeftijd Wim Schimmel. Geboren uit een groot Soester gezin volgde hij een seminarie-opleiding, waar de basis werd gelegd die zijn denken en doen in latere jaren richting en inhoud gaf. Nadien werkte hij tot bijna zijn 70ste jaar op een notariskantoor. In zijn vrije tijd toonde hij een grote sociale gedrevenheid. Van hetgeen hij heeft opgebouwd, heeft de Soester gemeenschap ook nu nog veel plezier. Vooral het gilde kwam onder zijn 33-jarig leiderschap tot grote bloei. Hij zorgde

ervoor dat er weer een gildekorps werd opgericht, dat het koningschieten werd heringevoerd en dat het zich aansloot bij de Brabantse gilden. Eerst bij kring Maasland en later bij het Land van Cuyk. Het gilde dat veel voor de Soester gemeenschap betekent heeft veel aan hem te danken. Het heeft op 3 december zijn uitvaart geheel in gildesfeer begeleid. Er waren vertegenwoordigers van de Brabantse gilden, waaronder de kring- en de federatievoorzitter.

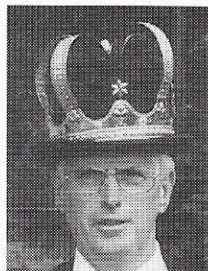
Sint Catharina, Son en Breugel

Op 5 december werd Henk Spoorren met gilde-eer ten grave gedragen. Het gilde verliest in hem een voorbeeldig ouderling en voormalig koning, die in de gemeenschap van Son en Breugel en ook bij andere gildes een kleurrijk figuur en graag geziene gast was.

Sint Antonius Abt, Terheijden

Op 22 januari 1997 overleed Jan de Wijs. Maar liefst 44 jaar was hij gildebroeder bij het Sint Antonius Abtgilde in Terheijden.

Sint Sebastiaan, Westelbeers

Harrie Hooyen

Op 3 september 1996 is oud-koning Harrie Hooyen (64) plotseling overleden. Harrie was lid van het gilde sinds 1975. Na vijf jaar eerste deken te zijn geweest schoot hij achtereenvolgens in 1983 en 1989

koning. Het gilde

verliest in Harrie een trouwe gildebroeder en een sportieve schutter. Op 6 september werd hij met gilde-eer ten grave gedragen.

Dat zij allen rusten in vrede. ■

IS JOUW
MEE-LEZER NOG
GEEN ABONNEE?

DE
GILDETROM

HET BLAD
VOOR JONG EN OUD!

Uit het dagboek van Jan Hendrickx

De activiteiten van het Sint Catharinagilde Tongelre tussen 1908 en 1971 zijn door toenmalig Regerend Deken Jan Hendrickx vastgelegd in twee schriften. Het eerste schrift omvat de periode 1908 tot medio 1960. In het tweede schrift begint de verslaggeving in 1960, maar die wordt steeds minder gedetailleerd en in 1970 afgebroken. In 1973 poogt Jan in een terugblik de gebeurtenissen tussen 1970 en 1973 te reconstrueren in een summier opsomming van gebeurtenissen. Jan is dan, als 84-jarige kroniekschrijver, aan het eind van zijn latijn. Hij eindigt met de boodschap: "Ik hoop dat de belevenissen van het gilde ook door anderen worden genoteerd, want bij nalezing beleef je weer alles wat vroeger is voorgevallen. Met de hartelijke gildegroet aan alle gildebroeders waarmee ik heb mogen samenwerken." De originele geschriften van Jan Hendrickx zijn als historische documenten te waardevol om als werkexemplaren te worden gebruikt. In 1974 zijn ze dan ook door Peter Bakermans, Ad Blankers (schrift 1) en Dini Haase (schrift 2) uitgetypt en sindsdien veelvuldig door het gilde als naslagwerk gebruikt. De sleet kwam er de laatste jaren in, zodat Rein Haase aan Peter van Kuijen verzocht de kronieken met de mogelijkheden van de hedendaagse tekstverwerking te bewerken zonder de inhoud aan te tasten. Dit hield in dat hoofdzakelijk gecorrigeerd werd op foutieve schrijfwijzen en niet vlot lopende zinsconstructies. Bovendien werd de tekst verluchtigd met foto's, verkregen uit het gildearchief en uit privé bezit. Door de activiteit van de werkgroep in samenwerking met vele behulpzame mensen welke bereid waren ons ter zijde te staan, zijn wij in staat geweest dit naslagwerk te realiseren. Aan de samenstelling van dit boekje werkten mee: Peter Bakermans, Rein Haase en Peter van Kuijen. Verantwoordelijk voor het ontwerp en de lay-out: Paul Kemper. Als naslagbronnen zijn gebruikt: - het eigen gilde-archief, het archief van het Sint Nicolaasgilde Valkenswaard en uitgaven De Schuttersgilde 1959 -. De uitgave is mede mogelijk gemaakt door gildeheer M. van Doorne Wzn. 'Uit het dagboek van Jan Hendrickx, Sint Catharinagilde Tongelre van 1908 tot en met 1960' telt 126 bladzijden en zo'n 70 foto's en afbeeldingen. Het boek kost f22,50 exclusief verzendkosten en is te bestellen bij R. Haase, Wapendragerstraat 40, Eindhoven, tel/fax 040-2811527. ISBN - 90-9009746-5

AGENDA

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden:

Gilde- en schuttersfeesten in 1997

19 april:

Congres voor gilden van het Oud-Hertogdom Brabant te Goirle (NBFS; Hoge Gilderaad Kempen; Hoge Gilderaad Brabant; Lommelse gilden).

17 mei:

Jeugdtoernooi trommen-vendelen-bazuinblazen kring Kempenland bij Sint Luciagilde Steensel

1 juni:

Kringdag Maasland, Dinther bij het gilde Sint-Barbara.

1 juni:

Kringdag Peelland, Lierop bij het O.L.Vrouwegilde van de Zeven Weeden.

8 juni:

Kringdag Land van Cuijk, Geijsteren bij het koninklijk Sint-Willibrordusgilde.

8 juni:

Kringdag Kempenland, bij de vijf gilden van Cranendonck. (Sint Joris Budel, Sint Jan Soerendonck, Sint Joris en Sint Barbara Maarheeze, Sint Catharina Eindhoven en Sint Sebastiaan Eindhoven).

15 juni:

Landjuweel Gelderse Federatie van Schuttersgilden te Oud-Dijk Didam.

22 juni:

Liefdadigheidsfestijn Kwartier van Oirschot te Lage Mierde bij gilde Sint Sebastiaan.

6 juli:

Vrij gildefeest Peelland, Lieshout bij het gilde Sint-Servatius.

6 juli:

Oud Limburgs Schuttersfeest te Kaulille, bij schutterij Sint-Joris.

17 augustus:

Kringdag Kwartier van Oirschot, Casteren bij het gilde Sint-Willibrordus.

24 augustus:

Vrij gildefeest Maasland, Esch bij het gilde Sint-Willebrordus.

31 augustus:

Federatietoernooi gewerschieten Blitterswijk, bij het gilde Sint-Antonius.

21 september:

Federatietoernooi trommen-vendelen-bazuinblazen in kring Peelland, Beek en Donk (onder voorbehoud).

11 oktober:

Hoofdlieëndag in de Sint-Jan en het provinciehuis te 's-Hertogenbosch.

In 1997 is er geen Kringdag in Baronie-Markiezaat.

Gilde-, vendel- en schuttersfeesten in 1998

17 mei:

Vrij gildefeest Kring Kempenland, Dommelen bij het gilde Sint-Martinus van het Heilig Sacrament.

17 mei:

Kringdag Land van Cuijk, te Maashees bij het gilde Sint Joris-Sint Anthonius.

1 juni (2e pinksterdag):

Kringdag Maasland, te Udenhout bij het gilde Sint-Antonius-Sint-Sebastiaan.

Pinksterdagen

Internationaal Vendeltreffen te Deutschlandsberg, Oostenrijk.

28 juni:

Kringdag Peelland, Aarle-Rixtel bij het Onze Lieve Vrouwegilde.

5 juli:

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Gilze bij het Sint Ambrosiusgilde.

5 juli:

Oud Limburgs Schuttersfeest

23 augustus:

Liefdadigheidsfestijn Kwartier van Oirschot, Goirle bij het gilde Sint-Joris.

23 augustus:

Vrij gildefeest Land van Cuijk, te Gassel bij het Sint Jansgilde.

29-30 augustus:

Europees Koningschieten (29) en Schutterstreffen te Krakow (30), Polen.

RESTAURATIE-ATELIER DE TIENDSCHUUR

Reeds jaren ervaring met
archief- en textielconservering

Kapelaan Poellplein 1, 5046 GV Tilburg, telefoon 013 - 5368355

WILLIGERS makers van vaandels, vendels en andere gildeattributen

Joke Willigers (V.H. H.M. Waters)

Zand 33, 5757 RX Liessel (0493) 34 25 68

!!!UNIFORMEN!!!

Wij maken alle uniformen op maat naar ons of
Uw eigen ontwerp in eigen atelier.
Bij ons zit U ook goed voor bijwerkingen van uniformen.
Bij ons verkrijgbaar: alle toebehoren o.a. extra lange
gildekousen. (tot ver over de knie)

Maak vrijblijvend een afspraak,
wij komen zonder verplichtingen.

KLEERMAKERIJ BELIEN

Kerkstraat 20
3930 Hamont (België) (in Budel net over de grens)
Tel. vanuit NL. 00-3211/44 52 58

VAN DIJCK-PETIT WEGENBOUWMAATSCHAPPIJ B.V.

BOUWT WEGEN EN NOG VÉÉL MEER...

- wegenbouw
- rioolaanleg en -renovatie
- geluidwering
- railconstructies
- brugdekken

- vloeistofdichte verharding
- leidingbouw
- bedrijfsvloeren
- bodemsanering
- waterzuivering
- industrieservice

AKTIEF EN VEELZIJDIG!

van Konijnenburgweg 52
Bergen op Zoom
(0164) 24 00 55

Herculesweg 15
Middelburg
(0118) 63 82 70

De grootste
sortering

GEWEREN & MUNITIE

vindt u bij
AVEMO b.v.
A. v.d. Ven Mommers

Korvelseweg 80 - 82
5025 JJ Tilburg
Tel. (013) 543 19 05

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN PLUIMEN PLUIMEN
BATONS BATONS BATONS
POMPONS POMPS
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWERK
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENEN
OVERSCHOENEN OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN HANDSCHOENEN
BATON-TASSEN BATON-TASSEN

VAN BEERS B.V.
SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 2722 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SHAKO'S

LEVENSBOM 	GIET-IJZEREN RAMEN 	SMEEDWERKEN 	EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN
VOORDEUR-PANEEL 			
Wij zijn tevens leverancier van: • Antieke trapspijlen • Gietijzeren muurankers • losse onderdelen voor poorten en hekken (hekpunten, granaatappels, ringen, krullen, ect.)			
DOCUMENTATIE OP AANVRAAG			
GERSES GIETIJZEREN RAMEN B.V. Berkdijk 13A, 5271 SR St.-Michelsgestel, Tel. (073) 551 34 71 Fax (073) 551 69 68. Open: Ma. t/m Vrij.: 9.00-17.00 uur. Za. op afspraak. Voor inrijpoorten uitsluitend op afspraak.			

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES

Jan Andriessen

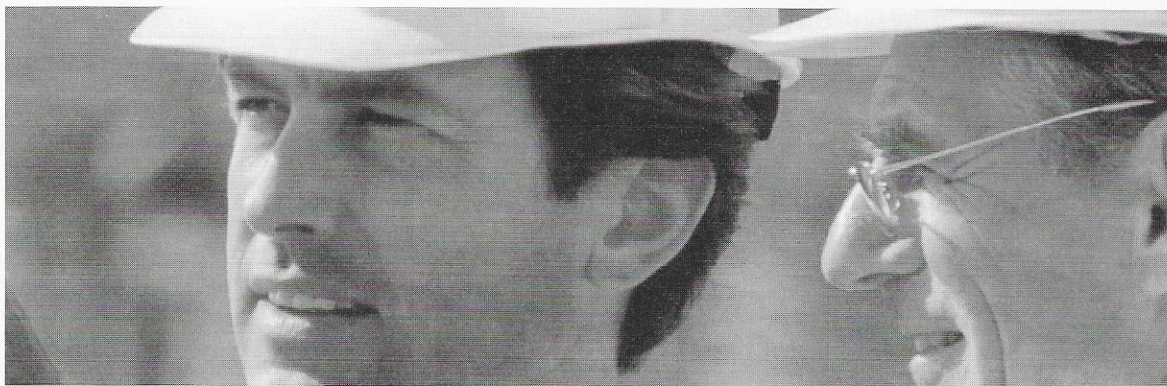
DORPSSTRAAT 54
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

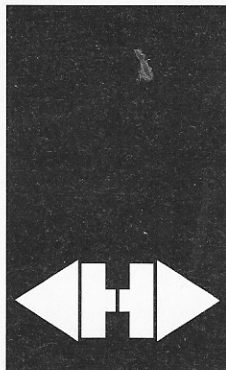
HEIJMANS INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

VAKMENSEN MET EEN VOORUITZIENDE BLIK

Stilstand is achteruitgang, daar zijn we als wegenbouwers goed van doordrongen. Want juist op het gebied van de infrastructuur volgen de ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op. Het is dus zaak om snel en slagvaardig op de veranderende omstandigheden in te spelen. Daarom legt Heijmans

Infrastructuur en Milieu een sterk accent op research & development, design & construct. Heijmans weet of plannen haalbaar zijn en zo ja, in welke vorm. En of er alternatieven zijn. Niet voor niets immers zijn we de vraag naar nieuwe producten en technieken vaak een stap voor.

HEIJMANS
INFRASTRUCTUUR EN MILIEU B.V.
Graafsebaan 13
Postbus 380
5240 AJ Rosmalen
Telefoon (073) 528 91 11
Telefax (073) 528 93 00